

Arrest

nr. 301 085 van 5 februari 2024
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

**Gekozen woonplaats: Op zijn gekozen woonplaats bij
advocaat N. ZAMANI
Frans Gasthuislaan 33
1081 BRUSSEL**

tegen:

**de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en
Migratie.**

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIIE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 31 januari 2024 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater) van 15 januari 2024.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 31 januari 2024, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 2 februari 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. MAES.

Gehoord de opmerkingen van meester N. ZAMANI die verschijnt voor de verzoekende partij en van meester M. DUBOIS, die loco meester T. SCHREURS verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 11 december 2023 diende verzoeker, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische autoriteiten.

Op 20 december 2023 werd een terugnameverzoek gericht aan de Kroatische autoriteiten.

Op 3 januari 2024 stemden de Kroatische autoriteiten in met dit verzoek op grond van artikel 20, 5 van de verordening nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Dublin III-verordening).

Op 15 januari 2024 nam de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en migratie (hierna: de gemachtigde) een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater). De gemachtigde besluit dat Kroatië de bevoegde lidstaat is om het verzoek om internationale bescherming te behandelen.

Dit is de thans bestreden beslissing, die op 24 januari 2024 aan verzoeker werd ter kennis gebracht en luidt als volgt:

“In uitvoering van artikel 51/5, § 4, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer, die verklaart te heten:

naam: S.

voornaam: M. A.

geboortedatum: (...) 2001

geboorteplaats: N.

nationaliteit: Afghanistan

die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Kroatië toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van artikel 20(5) van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013. De heer S., M. A., verder betrokkene genoemd, die verklaart de Afghaanse nationaliteit te hebben, bood zich op 11/12/2023 aan bij onze diensten, waarbij hij de wens uitdrukte een verzoek om internationale bescherming in te dienen. Op 11/12/2023 werd zijn verzoek formeel ingediend.

Onderzoek van de vingerafdrukken leidde tot treffers in het kader van Eurodac, vastgesteld ten gevolge van de vergelijking van de vingerafdrukken van de verzoeker met de krachtens artikel 9 van de Verordening 603/2013 verzamelde vingerafdrukken. Deze treffers tonen aan dat betrokkene reeds een verzoek om internationale bescherming ingediend heeft in Bulgarije op 05/09/2023 en in Kroatië op 11/10/2023.

Betrokkene werd in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming gehoord op 19/12/2023. Hij verklaarde ongehuwd te zijn, maar maakte wel melding van een verloofde, zijnde S., O., vrouw, geboren en verblijvend te Kabul. Hij verklaarde geen kinderen te hebben. Verder verklaarde hij dat zijn schoonbroer, zijnde S., P., ongeveer 24 jaar oud, in België verblijft en erkend is. Het gaat om een meerderjarig familielid met wie hij geen band van afhankelijkheid aanhaalt. Daarnaast maakte hij melding van een neef die in Duitsland verblijft. Op basis van het voorgaande is een behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkene in België op basis van art. 6, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11 of art. 16 van Verordening 604/2013 bijgevolg niet aan de orde.

Betrokkene is niet in het bezit van originele reis-of identiteitsdocumenten. Hij verklaarde nooit in het bezit geweest te zijn van een paspoort en stelde zijn taskara in Afghanistan achtergelaten te hebben.

Tijdens zijn persoonlijk onderhoud verklaarde betrokkene dat hij drie maanden eerder uit Afghanistan vertrokken was omwille van financiële problemen. Hij verklaarde dat hij via Iran naar Turkije gereisd is, waar hij een maand in Istanboel verbleef en werkte in een fabriek. Omdat hij vreesde er gedeporteerd te zullen worden, reisde hij vervolgens verder naar Bulgarije, waar hij vijftien dagen in een gesloten centrum verbleef. Omdat hij naar België wilde gaan, reisde hij daarna via Servië en Bosnië verder naar Kroatië, waar hij enkele dagen in een opvangcentrum verbleef. Vervolgens reisde hij via Slovenië (enkele dagen in een kamp), Italië, Zwitserland en Frankrijk verder naar België, waar hij rond 07/12/2024 aankwam.

Tijdens het persoonlijk onderhoud werd gevraagd naar de specifieke reden(en) aan de basis van het indienen van zijn verzoek om internationale bescherming in België. Met betrekking tot de omstandigheden qua opvang en/of behandeling werd de betrokkene eveneens gevraagd of hij bezwaren heeft tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening 604/2013. Betrokkene

verklaarde dat hij in België een verzoek om internationale bescherming wil indienen omdat zijn schoonbroer in België woont. Hij uitte bezwaar tegen een overdracht aan Kroatië omdat hij in België wil blijven. Hij gaf aan dat men in Kroatië enkel zijn vingerafdrukken genomen heeft en dat ze hem daarna lieten gaan.

Op 20/12/2023 werden terugnameverzoeken gericht aan de Bulgaarse en Kroatische instanties. Dit verzoek werd door de Bulgaarse instanties op 28/12/2023 beantwoord met een weigering. De Kroatische instanties stemden op 03/01/2024 echter in met dit verzoek conform artikel 20(5) van Verordening 604/2013. Betrokkene dient overgedragen te worden via de luchthaven van Franjo Tuđman in Zagreb.

Gelet op het voorgaande dient te worden besloten dat de verantwoordelijkheid berust bij Kroatië.

Verordening 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) als grondslag hebben en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna HvJ-EU) oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet kan worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest).

Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening 343/2003 indien zij op de hoogte kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling.

Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Hieromtrent wijzen we er op dat het aan de betrokkene toekomt om op grond van concrete feiten en omstandigheden aannemelijk te maken dat hij door een overdracht aan Kroatië een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden kunnen zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM).

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in het kader van de Dublin-Verordening in de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

De Kroatische instanties stemden op 03/01/2024 in met de behandeling van het door de betrokkene in België ingediende verzoek tot internationale bescherming met toepassing van artikel 20(5) van Verordening 604/2013.

Een terugname op grond van artikel 20(5) impliceert dat Kroatië de betrokkene terugneemt, zich hierbij niet verantwoordelijk verklaart voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkene, maar de werkzaamheden tot vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van dit verzoek, zal verder zetten en afronden. Dit betekent dat de Kroatische instanties de verantwoordelijkheid mogelijk bij een andere lidstaat zullen leggen of zullen besluiten dat zijzelf volgens de bepalingen van Verordening 604/2013 verantwoordelijk zijn voor de behandeling van het verzoek om

internationale bescherming van de betrokkene. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Kroatië in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

Op basis van bovenvermelde informatie zijn we van oordeel dat, in het geval dat de Kroatische instanties besluiten dat Kroatië de verantwoordelijke lidstaat is, er geen grond is om te besluiten dat de betrokkene na overdracht niet opnieuw zal worden toegelaten tot de procedure voor het bekomen van internationale bescherming indien hij dat wenst. De Kroatische instanties zullen na overdracht van de betrokkene het onderzoek van zijn verzoek kunnen hervatten indien de betrokkene dat wenst. Ze zullen de betrokkene niet verwijderen naar het land van herkomst zonder een volledig en gedegen onderzoek van dit verzoek om internationale bescherming. Betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Kroatië in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

Indien zou worden aangevoerd dat een overdracht van de betrokkene aan Kroatië "indirect refoulement" impliceert merken we op dat Kroatië partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM wat betekent dat er kan van worden uitgegaan dat de Kroatische instanties zich houden aan hun internationale verplichtingen. Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat in Kroatië sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie intussen stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel in een situatie dat de lidstaten op de hoogte kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker van internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent ook te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/08) waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Kroatië staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat de betrokkene klachten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming dient te richten tot de daartoe bevoegde Kroatische instanties en zo nodig bij het EHRM wat betekent dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

Kroatië onderwerpt verzoeken tot internationale bescherming aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen, die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Kroatische autoriteiten de minimumnormen inzake de asielpcedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren.

In oktober 2019 stelde de Europese Commissie in een mededeling betreffende de toepassing van het Schengenacquis door Kroatië dat de behandeling van verzoekers en andere immigranten en het gebruik van geweld bij de controle van de grenzen een punt van aandacht blijft en dat alle maatregelen ter controle van de grenzen de toets van het EU-Handvest en van alle Europese en internationale verplichtingen op dat vlak dienen te doorstaan. Verder werd ook duidelijk gesteld dat de Kroatische instanties zich ertoe verbinden alle aantijgingen van mishandeling en geweld te onderzoeken, nauwgezet toe te zien op de toestand aan de grenzen en de Europese Commissie zullen inlichten betreffende de vooruitgang op dat vlak ("Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie met het oog op de volledige toepassing van het Schengenacquis door Kroatië", 22.10.2019, pp. 13-14, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0497&from=EN>).

De Kroatische regering stemde in met de ontplooiing van een onafhankelijk controlemechanisme dat toeziet op het werk van de grenspolitie met betrekking tot migratie en het recht op internationale bescherming. Dit mechanisme is sinds juni 2021 actief en omvat leden van de Kroatische Academie voor Medische Wetenschappen, de Kroatische Academie voor Rechtswetenschappen, het Centrum voor Culturele Dialoog en het Kroatische Rode Kruis. In juli 2022 bracht het mechanisme zijn eerste jaarverslag uit (een kopie van dit rapport wordt toegevoegd aan het administratief dossier). Het stelt vast dat bepaalde aspecten vatbaar zijn voor verbetering en formuleerde daartoe een aantal aanbevelingen. Verder lezen we dat in politiekantoren aan de grens geen onregelmatigheden inzake het recht op internationale

bescherming en de toegang tot de procedure om deze te bekomen werden vastgesteld ('Based on observations, irregularities regarding the right to seek asylum and access to the asylum procedure were not established in border police stations', p. 24). Verzoeken om internationale bescherming worden in de politiekantoren aan de grens ontvangen en geregistreerd in overeenstemming met artikel 6 van de Procedurerichtlijn ('Observations in border police stations established that, in line with Article 6 of the Directive 2013/32 on common procedures for granting and withdrawing international protection, and with the EURODAC Regulation, applications for international protection are received and registered, i.e. applicants are notified of where and how they can apply', p. 24). Gevallen van teruggedrijving die in strijd zouden zijn met artikel 4 van Protocol 4 van het EVRM - verbod tot collectieve uitzetting van vreemdelingen – werden eveneens niet vastgesteld ('Based on the insight into documentation and interviews in border police stations and announced observations of the green border (...) cases of forcible return of irregular migrants were not established which would lead to the violation of Article 4 of Protocol No 4 of the Convention prohibiting collective expulsions...', p. 24).

Paulo Rangel, Portugees Europarlementslid en rapporteur voor de toetreding van Kroatië tot de Schengenzone, bezocht in die laatste hoedanigheid in Kroatië het politiekantoor van Cetingrad en het opvangcentrum voor verzoekers om internationale bescherming in Zagreb. De conclusies van zijn rapport dat op 10.10.2022 in de parlamentscommissie 'LIBE' ('Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs') werd voorgesteld en besproken zijn dat de procedures van de politie en de opvang van immigranten in Kroatië bevredigend zijn en dat er geen sprake is van systemische schendingen van de mensenrechten in Kroatië (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2022-0264_EN.html#_section2 ;

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/webstreaming/committee-on-civil-liberties-justice-and-homeaffairs_20221010-1500-COMMITTEE-LIBE).

Op 03.11.2022 bevestigde het Directoraat Immigratie, Burgerschap en Administratieve Zaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken in een bericht aan onze diensten dat Kroatië het beginsel van non-refoulement eerbiedigt en dat een aan Kroatië overgedragen persoon die na de overdracht geen internationale bescherming vraagt niet zal worden teruggestuurd naar een land waar hij of zij een reëel risico loopt onmenselijk of vernederend te worden behandeld in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest van de grondrechten en artikel 3 van het EVRM. Het 'non refoulement' beginsel is terug te vinden in artikel 6 van de Kroatische wet inzake internationale en tijdelijke bescherming van 2018 en in artikel 207 van de Kroatische immigratiewet van 2020.

Ten slotte wijzen we er op dat de betrokkene zich in een situatie bevindt die helemaal anders is dan de situatie van vreemdelingen die voorwerp zijn van 'push backs' en teruggedrijving namelijk die van een verzoeker die onder de bepalingen van Verordening 604/2013 aan Kroatië zal worden overgedragen nadat de Kroatische instanties daartoe hun akkoord verleenden. De betrokkene zal naar Kroatië terugkeren in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en aanspraak kunnen maken op de aan die hoedanigheid verbonden rechten.

In het akkoord van 03/01/2024 wordt gegarandeerd dat het verzoek om internationale bescherming van betrokkene zal plaatsvinden overeenkomstig de nationale wetgeving en verplichtingen verbonden aan de EU- en internationale wetten. "The Ministry of Interior of the Republic of Croatia guarantees that examination of the application of international protection of the said person will take place in accordance with national legislation and obligations under EU and international laws."

Betrokkene verklaarde dat hij in België een verzoek om internationale bescherming wil indienen omdat zijn schoonbroer in België woont. We dienen er echter op te wijzen dat Verordening 604/2013 de verantwoordelijkheid legt bij de Lidstaat waar een gezinslid van de verzoeker is toegelaten tot verblijf als persoon die internationale bescherming geniet (artikel 9) of als indiener van een verzoek voor internationale bescherming (artikel 10). De in België verblijvende schoonbroer van betrokkene kan ten overstaan van betrokkene niet worden beschouwd als "gezinslid", zoals omschreven in artikel 2, g) van Verordening 604/2013, wat tot gevolg heeft dat bovenvermelde artikels in dit geval niet van toepassing zijn.

Betreffende de discretionaire bepalingen en bepalingen inzake afhankelijke personen van Verordening 604/2013 – de artikels 16(1), 17(1) en 17(2) - merken we op dat de loutere aanwezigheid van familieleden op zich niet leidt tot de toepassing van artikel 17(1), de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013. We zijn van oordeel dat enkel dwingende redenen een toepassing van de soevereiniteitsclausule rechtvaardigen. Dit kan het geval zijn wanneer er sprake is van een medische of psychische problematiek en de betrokkene zonder de bijstand van dat welbepaalde familielid niet kan functioneren. We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat dit van toepassing is op de relatie tussen de betrokkene en zijn in België verblijvende schoonbroer.

Artikel 17(2) stelt dat de verantwoordelijke Lidstaat ten allen tijde voordat in eerste aanleg een beslissing werd genomen een andere Lidstaat kan vragen een persoon over te nemen teneinde familierelaties te verenigen op humanitaire gronden. We benadrukken dat in het geval van de betrokkene Kroatië

verantwoordelijk werd voor de behandeling van de asielaanvraag van de betrokkene en dat Kroatië aan België niet vroeg de asielaanvraag van de betrokkene te behandelen met toepassing van artikel 17(2) en dit vanwege de hereniging met een in België verblijvend familielid.

Artikel 16(1) bepaalt dat de Lidstaten zorgen dat de verzoeker kan blijven bij zijn kind, broer of zus of ouder indien, wegens een zwangerschap, een pasgeboren kind, een ernstige ziekte, een zware handicap of hoge leeftijd de verzoeker afhankelijk is van de hulp van dat kind, die broer, zus of ouder of indien dat kind, die broer, zus of ouder afhankelijk is van de verzoeker. Artikel 16(1) stelt wel dat dat kind, die broer, zus of ouder wettelijk in die Lidstaat moeten verblijven, de familiebanden al in het land van herkomst bestonden, het kind, de broer of zus of ouder in staat is voor de afhankelijke persoon te zorgen en de betrokkenen schriftelijk hebben verklaard dat zij dit wensen. We wensen ook op te merken dat artikel 16(1) van Verordening 604/2013 duidelijk spreekt over een mogelijke afhankelijkheidsrelatie op basis van “een zwangerschap, een pasgeboren kind, een ernstige ziekte, een zware handicap of hoge leeftijd”. We benadrukken hier verder dat de tussen betrokkene en zijn schoonbroer bestaande familierelatie niet onder de bepalingen valt van bovenstaande artikels, cfr. “kind, broer, zus of ouder”.

Het kan uiteraard aangenomen worden dat een integratie bevorderd kan worden door het verzoek om internationale bescherming van betrokkene in België te behandelen, toch weegt dit element niet zwaar genoeg om een afdoende afhankelijkheidsband aan te nemen of om desbetreffend over te gaan op een toepassing van artikel 16(1) van Verordening 604/2013.

Het EHRM oordeelde reeds dat de relatie tussen een meerderjarige persoon en zijn familie niet noodzakelijk de bescherming dient te genieten van artikel 8 van het EVRM indien er naast de gewone affectieve banden geen aangetoonde bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan (cfr. *Yilmaz v. Duitsland*, 17.04.2003, §44:

Mokrani v. Frankrijk, 15.07.2003, §33; *A.S. v Switzerland* n° 39350/13 30.06.2015, § 49 : “The Court recalls that it has already held that there would be no family life, within the meaning of Article 8, between parents and adult children or between adult siblings unless they could demonstrate additional elements of dependence (see *F.N. v. the United Kingdom* (dec.), no. 3202/09, § 36, 17 September 2013)”.

Betrokkene verklaarde dat hij niet wil terugkeren naar Kroatië en stelde dat hij in België wil blijven. We dienen echter te benadrukken dat het niet aan betrokkene is om zelf te bepalen in welke lidstaat zijn verzoek dient te worden behandeld. Het volgen van de betrokkene in diens keuze van het land waar hij een verzoek om internationale bescherming wil indienen zou neerkomen op het ontkennen van het objectief dat Europa voor ogen heeft in haar Dublin-III-Verordening waarbij de criteria en de mechanismen worden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming en om een vrije keuze van de verzoeker om internationale bescherming uit te sluiten. De loutere persoonlijke appreciatie van een lidstaat door de betrokkene kan dan ook geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule.

In dit kader wensen we eveneens te benadrukken dat Kroatië, net als België, de Conventie van Genève van 1951 ondertekende en partij is bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Er moet er dan ook van worden uitgegaan dat Kroatië het beginsel van non-refoulement alsmede de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomt. Het bovenstaande impliceert daarbij ook dat Kroatië, net als België, verzoeken om internationale bescherming onderwerpt aan een individueel onderzoek en dat het de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toekent aan personen, die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Kroatische autoriteiten de minimumnormen inzake de procedure tot het verkrijgen van internationale bescherming, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren bij het onderzoek naar het verzoek om internationale bescherming van betrokkene. Verder zijn er ook geen aanleidingen om aan te nemen dat betrokkene in Kroatië niet de kans zou krijgen op het verkrijgen van een statuut op basis van de internationale regelgeving desbetreffend. In het kader van de gemeenschappelijke minimumnormen inzake de asielpcedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft die zijn vastgelegd in de Europese Richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, is deze bepaling aldus ongegrond.

Betrokkene uitte bezwaar tegen een overdracht aan Kroatië omdat men er enkel zijn vingerafdrukken genomen heeft en men hem daarna laten gaan heeft. Vooreerst wensen we er op te wijzen dat Verordening 603/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 26.06.2013 de lidstaten opdraagt de vingerafdrukken te registreren van elke persoon van 14 jaar of ouder die om internationale bescherming verzoekt (artikel 9) en van elke onderdaan van een derde land of staatloze van veertien jaar of ouder die, komende uit een derde land en die door de bevoegde controleautoriteiten van een lidstaat is aangehouden in verband met het illegaal over land, over zee of door de lucht overschrijden van de grens van die lidstaat en die niet is teruggezonden (artikel 14). Het laten nemen van de vingerafdrukken in de gevallen vermeld in artikel 9 en artikel 14 van deze Verordening is derhalve niet vrijblijvend of een vrije keuze, maar een verplichting. Dat de betrokkene derhalve inroept dat hij werd verplicht of werd

gedwongen zijn vingerafdrukken te laten registreren kan dan ook niet worden beschouwd als een niet correcte of onmenselijke behandeling door de Kroatische autoriteiten.

Betreffende de verklaring van betrokkene dat hij in Kroatië geen asielaanvraag indiende, merken we op dat het vingerafdrukkenonderzoek een Eurodac-resultaat type "1" voor dit land opleverde. Artikel 24(4) van Verordening 603/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 26.06.2013 bepaalt dat verzoekers voor internationale bescherming worden aangeduid met code "1" na de kenletter(s) van de lidstaat, die de gegevens heeft toegezonden. Hieruit dient te worden besloten dat betrokkene een verzoek om internationale bescherming indiende in Kroatië.

We wensen verder op te merken dat we er van kunnen uitgaan dat Kroatië de waarborgen voor verzoekers respecteert zoals voorzien in artikel 12, van de richtlijn 2013/32/EU en dan meer specifiek §1 a: "zij moeten in een taal die zij begrijpen of waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zij deze begrijpen, worden ingelicht over de te volgen procedure en over hun rechten en verplichtingen tijdens de procedure, alsmede over de gevolgen die kunnen ontstaan indien zij hun verplichtingen niet nakomen of niet met de autoriteiten samenwerken. Zij moeten worden ingelicht over de termijnen, over de middelen waarover zij beschikken om te voldoen aan hun verplichting tot het indienen van de elementen zoals bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2011/95/EU en over de gevolgen van een expliciete of impliciete intrekking van het verzoek. Die informatie moet tijdig genoeg worden verstrekt om verzoekers in staat te stellen de in deze richtlijn gewaarborgde rechten uit te oefenen en de in de artikel 13 omschreven verplichtingen na te komen".

Betrokkene maakte tijdens zijn verhoor verder geen gewag van ervaringen, situaties of omstandigheden tijdens zijn verblijf in Kroatië die door hem als een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest werden ervaren of die volgens hem wijzen op een risico op een schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Een recente bron is het rapport over asiel en internationale bescherming van het onder meer mede door de "European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" over Kroatië (Lana Tučkorić, "Asylum Information Database – Country Report: Croatia – 2022 update", laatste update op 26.06.2023, <https://www.asylumineurope.org/reports/country/croatia>, verder AIDA-rapport, een kopie van dit rapport wordt toegevoegd aan het administratief dossier van de betrokkene). Hierin wordt gesteld dat er geen aanwijzingen zijn dat personen, die in het kader van de Dublin-verordening aan Kroatië worden overgedragen problemen ondervinden om toegang te verkrijgen tot de procedure voor het bekomen van internationale bescherming ("Applicants who are returned from other Member States in principle do not have any obstacles to access the procedure for granting international protection in Croatia", p. 53). Er wordt vermeldt dat verzoekers die hun verzoek impliciet introkken hun initieel verzoek kunnen hervatten wanneer ze terug in Kroatië zijn.

Verzoekers die hun verzoek expliciet introkken zullen een navolgend verzoek moeten indienen (AIDA, p. 53).

Wat de opvangfaciliteiten betreft benadrukken we dat het AIDA-rapport aantoont dat er geen gevallen gekend zijn van verzoekers die geen opvang verkregen vanwege een tekort aan plaatsen (AIDA-rapport, pp. 87-88). Kroatië heeft twee opvangfaciliteiten voor verzoekers om internationale bescherming, een in Zagreb en een in Kutina, 80 kilometer ten zuiden van Zagreb. Deze twee centra hebben een totale capaciteit van 740 plaatsen (AIDA, p. 86).

Het rapport stelt dat geen problemen werden gerapporteerd betreffende de levensomstandigheden. Door renovatiewerken zijn de levensomstandigheden bovendien sterk verbeterd. Er worden in de centra drie maaltijden per dag voorzien en zwangere vrouwen, nieuwe moeders en kleine kinderen krijgen nog een extra snack (AIDA, p. 88).

Het AIDA-rapport vermeldt dat verscheidene NGO's hun bezorgdheid hebben geuit over pushbacks door de Kroatische politie aan de grens. Deze praktijk bleef in 2022 een van de voornaamste problemen binnen het Kroatische asielsysteem (AIDA, pp. 25-27). We wensen in dit verband te benadrukken dat het rapport vermeldt dat in Kroatië een onafhankelijk orgaan opgericht werd in de zomer van 2021 om de situatie aan de grens te controleren (AIDA, p. 33). De activiteiten van dit orgaan omvatten 20 aangekondigde en onaangekondigde bezoeken aan o.a. politiebureaus en de grensovergangen met Bosnië-Herzegovina, Montenegro en Servië, evenals aan opvangcentra voor verzoekers om internationale bescherming, om de behandeling van illegale migranten en verzoekers om internationale bescherming door de politie te monitoren. We ontkennen niet dat het gebruik van geweld door de politie het voorwerp uitmaakt van kritiek en in een poging de buitengrenzen te controleren en illegale grensoverschrijdingen te verijdelen soms disproportioneel is volgens bepaalde opinies.

We willen in dit verband echter benadrukken dat de situatie van de betrokkene geheel anders is dan die van verzoekers aan de grens die voorwerp zijn van 'push backs' en teruggedrijving. De betrokkene zal namelijk worden overgedragen aan Kroatië als een verzoeker die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 nadat de Kroatische instanties daartoe hun akkoord verleenden. De betrokkene zal naar Kroatië terugkeren in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en aanspraak kunnen maken op de aan die hoedanigheid verbonden rechten.

In het Amnesty International Rapport 'Pushed to the edge- violence and abuse against refugees and migrations along the Balkans route' van 2019 (toegevoegd aan het administratief dossier) wordt wel degelijk melding gemaakt van pushbacks en mistoestanden op grote schaal aan de grens met Bosnië maar het betreft hier niet de personen die via de Dublin verordening worden getransfereerd, noch andere personen aan wie reeds de toegang tot de asielprocedure werd verleend, het betreft inbreuken op de internationale verplichtingen van Kroatië door de ordediensten aan de grens ten aanzien van personen aan wie de toegang tot het grondgebied en de toegang tot de procedure voor internationale bescherming wordt ontzegd. Ook de Kroatische ombudsvrouw Lora Vidović is zich bewust van het probleem en publiceerde op 25.07.2019 een aan haar gerichte anonieme brief over de mistoestanden in het kader van haar bevoegdheid om in laatste instantie bij toepassing van artikel 19 van de ombudsman wetgeving het publiek te informeren over mistoestanden waarin ze onvoldoende of geen reactie krijgt vanuit de bevoegde instanties (toegevoegd aan het administratief dossier). Ook uit deze publicatie leren we dat het in hoofdzaak gaat over acties ten aanzien van groepen van personen die nog geen toegang kregen tot de procedure voor een verzoek tot internationale bescherming, het akkoord tot terugname van Kroatië impliceert dat betrokkene toegang zal krijgen tot de procedure indien hij dat zelf wenst. Er is in hoofd van betrokkene geen risico op persoonlijke blootstelling aan mishandeling door de politie op de grens met Bosnië en indien betrokkene wel het slachtoffer zou worden van mishandeling kan betrokkene binnen Kroatië met zijn klacht terecht bij diverse instanties waaronder de ombudsvrouw en specifieke NGO's zoals o.m. Amnesty International die zich van de mistoestanden bewust zijn en, zo blijkt uit het boven vernoemd rapport, ook binnen de opvangstructuren voor asielzoekers actief zijn.

Het feit dat kritische opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende bepaalde aspecten van opvang en behandeling van verzoekers om internationale bescherming in Kroatië is volgens ons onvoldoende om tot het besluit te komen dat ten aanzien van Kroatië in het geheel niet kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en dat personen die in het kader van Verordening 604/2013 aan Kroatië worden overgedragen per definitie in een situatie belanden die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Betreffende zijn gezondheidstoestand verklaarde betrokkene dat hij in goede gezondheid verkeert. Tot op heden bracht de betrokkene geen attesten of andere elementen aan die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende zijn gezondheid een overdracht aan Kroatië zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid een reëel risico impliceren op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het AIDA-rapport vermeldt dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers wettelijk gewaarborgd is. Deze toegang omvat spoedeisende hulp, noodzakelijke behandelingen en de behandeling van mentale stoornissen (AIDA, p. 94). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming dermate problematisch is dat een overdracht aan Kroatië een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben of zou leiden tot de conclusie dat opvangvoorzieningen voor verzoekers om internationale bescherming in Kroatië in zijn geheel gekenmerkt wordt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013. We benadrukken dat Verordening 604/2013 voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt die informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor de overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat op de wijze omschreven in artikel 32 van Verordening 604/2013. We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat in het geval van de betrokkene de in Verordening 604/2013 bedoelde voorzorgsmaatregelen niet zouden volstaan.

We merken in deze verder op dat de Kroatische autoriteiten minstens 7 dagen vooraf in kennis zullen worden gesteld van de overdracht van de betrokkene of minstens 10 werkdagen vooraf in geval van speciale noden.

We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de medische voorzieningen in Kroatië niet van een vergelijkbaar niveau als in België mogen worden geacht en dat de betrokkene in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Kroatië niet de nodige zorgen zal kunnen krijgen.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er geen grond is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek tot internationale bescherming, die aan de Kroatische autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 20(5) van Verordening 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

Bijgevolg moet de betrokkene het grondgebied van België verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen(3), tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

Betrokkene zal teruggeleid worden naar de bevoegde Kroatische autoriteiten.”

2. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

Artikel 43, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: het PR RvV) bepaalt dat, indien de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd, de vordering een uiteenzetting van de feiten dient te bevatten die deze uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen.

Verder kan, overeenkomstig artikel 39/82, § 2, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve rechtshandeling worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Uit het voorgaande volgt dat, opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden ingewilligd, de drie voornoemde voorwaarden cumulatief moeten zijn vervuld.

2.1. De eerste voorwaarde: het uiterst dringende karakter

Artikel 39/82, § 4, tweede lid, van de Vreemdelingenwet bepaalt:

“Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, in het bijzonder indien hij is vastgehouden in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 of ter beschikking is gesteld van de regering, en hij nog geen gewone vordering tot schorsing heeft ingeleid tegen de bedoelde verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel, kan hij binnen de in artikel 39/57, § 1, derde lid, bedoelde termijn de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze maatregel vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid”.

In casu bevindt verzoeker zich in een welbepaalde plaats, zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 van de Vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringende karakter van de vordering tot schorsing van de teruggedrijvingsmaatregel wettelijk vermoed. Dit wordt ook niet betwist door verweerder in de nota.

Het uiterst dringende karakter van de vordering staat dan ook vast.

Aan de eerste cumulatieve voorwaarde is bijgevolg voldaan.

2.2. De tweede voorwaarde: de ernst van de aangevoerde middelen

Onder “middel” wordt begrepen de voldoende duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel en van de wijze waarop die rechtsregel door de bestreden beslissing wordt geschonden (RvS 17 december 2004, nr. 138.590; RvS 4 mei 2004, nr. 130.972; RvS 1 oktober 2006, nr. 135.618).

Opdat een middel ernstig zou zijn, volstaat het dat het op het eerste gezicht, en gelet op de toedracht van de zaak, ontvankelijk en gegrond zou kunnen worden verklaard en derhalve kan leiden tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Het onderzoek van het ernstig karakter van een middel kenmerkt zich in schorsingszaken dus door het prima facie-karakter ervan. Het prima facie-onderzoek van een door verzoeker aangevoerde verdedigbare grief afgeleid uit de schending van een recht gewaarborgd in het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: het EVRM), moet verzoenbaar zijn met de eis van daadwerkelijkheid van een beroep in de zin van artikel 13 van het EVRM en inzonderheid met de vereiste tot onafhankelijk en zo nauwkeurig mogelijk onderzoek van elke verdedigbare grief. Dit houdt in dat, indien de Raad bij dit onderzoek op het eerste gezicht vaststelt dat er redenen voorhanden zijn om aan te nemen dat deze grief ernstig is of dat er minstens twijfels zijn over het ernstig karakter ervan, hij in deze stand van het geding het aangevoerde middel als ernstig beschouwt. Immers, de schade die de Raad toebrengt door in de fase van het kort geding een middel niet ernstig te bevinden dat achteraf, in de

definitieve fase van het proces toch gegrond blijkt te zijn, is groter dan de schade die hij berokkent in het tegenovergestelde geval. In het eerste geval kan het moeilijk te herstellen ernstig nadeel zich voltrokken hebben, in het tweede geval zal ten hoogste voor een beperkte periode de bestreden beslissing zonder reden geschorst zijn.

De Raad doet overeenkomstig artikel 39/82, § 4, vierde lid van de Vreemdelingenwet een zorgvuldig en nauwgezet onderzoek van alle bewijsstukken die hem worden voorgelegd, en inzonderheid die welke van dien aard zijn dat daaruit blijkt dat er redenen zijn om te geloven dat de uitvoering van de bestreden beslissing verzoeker zou blootstellen aan het risico te worden onderworpen aan de schending van de grondrechten van de mens ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, tweede lid van het EVRM.

In een eerste en enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 3 van het EVRM, artikel 4 van het Handvest, artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, artikel 3 van de Dublin III-verordening, artikel 21 van de Richtlijn 2011/95/EU (hierna: de Kwalificatierichtlijn), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 aangaande de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991), van artikel 62 van de Vreemdelingenwet en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij licht het middel toe als volgt:

“4.A. uiteenzetting middel – 3 EVRM

Artikel 3 EVRM vermeldt uitdrukkelijk als volgt: “Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

De landen die voormeld verdrag hebben geratificeerd dienen te allen tijde erop toe te zien dat de maatregelen die worden opgelegd geen schending uitmaken van de fundamentele rechten die zijn vastgelegd in voormeld artikel.

Dit artikel dient dan ook volgens the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (hierna UNHCR) als volgt te worden geïnterpreteerd:

“A. The Principle of Non-Refoulement Under International Refugee Law Non-Refoulement Obligations Under International Refugee Treaties (i) The 1951 Convention Relating to the Status of Refugees and its 1967 Protocol. 5. The principle of non-refoulement constitutes the cornerstone of international refugee protection. It is enshrined in Article 33 of the 1951 Convention, which is also binding on States Party to the 1967 Protocol. Article 33(1) of the 1951 Convention provides: “No Contracting State shall expel or return (“refouler”) a refugee in any manner whatsoever to the frontiers of territories where his [or her] life or freedom would be threatened on account of his [or her] race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.” (...) 7. The prohibition of refoulement to a danger of persecution under international refugee law is applicable to any form of forcible removal, including deportation, expulsion, extradition, informal transfer or “renditions”, and non-admission at the border in the circumstances described below. This is evident from the wording of Article 33(1) of the 1951 Convention, which refers to expulsion or return (refoulement) “in any manner whatsoever”. It applies not only in respect of return to the country of origin or, in the case of a stateless person, the country of former habitual residence, but also to any other place where a person has reason to fear threats to his or her life or freedom related to one or more of the grounds set out in the 1951 Convention, or from where he or she risks being sent to such a risk. 8. The principle of non-refoulement as provided for in Article 33(1) of the 1951 Convention does not, as such, entail a right of the individual to be granted asylum in a particular State. It does mean, however, that where States are not prepared to grant asylum to persons who are seeking international protection on their territory, they must adopt a course that does not result in their removal, directly or indirectly, to a place where their lives or freedom would be in danger on account of their race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion. As a general rule, in order to give effect to their obligations under the 1951 Convention and/or 1967 Protocol, States will be required to grant individuals seeking international protection access to the territory and to fair and efficient asylum procedures. (...)” (eigen onderlijning)

4.B. Artikel 4 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Dit artikel vermeldt als volgt: “Het verbod van folteringen en van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

4.C. Artikel 33 Internationaal verdrag betreffende de status van vluchtelingen (Vluchtelingenconventie)

Dit artikel vermeldt als volgt: "Verbod tot uitzetting of terugleiding ("refoulement") 1. Geen der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging. 2. Op de voordelen van deze bepaling kan evenwel geen aanspraak worden gemaakt door een vluchteling ten aanzien van wie er ernstige redenen bestaan hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van het land waar hij zich bevindt, of die, bij gewijsde veroordeeld wegens een bijzonder ernstig misdrijf, een gevaar oplevert voor de gemeenschap van dat land."

Dienaangaande dient te worden opgemerkt dat in 2001 de Hoge commissaris voor de Vluchtelingen heeft meegedeeld dat de opstellers van de Conventie van Genève in de preambule een sterke mensenrechtentaal hebben gebruikt om aan te geven dat ze mensenrechten wensten op te nemen in de identificatie en behandeling van vluchtelingen.¹ De Conventie van Genève dient dus in het licht van de internationale mensenrechten te worden bekeken.² Dit werd ook in Europa duidelijk bevestigd.³ Zo heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) in een baanbrekend arrest duidelijk gesteld dat de staten, gelet op artikel 3 EVRM⁴, een persoon niet mogen uitzetten naar een land waar hij het risico loopt om te worden gefolterd.⁵ Het EHRM heeft hiervoor een bijkomend argument geput uit het Internationaal Verdrag tegen foltering waarin wordt bepaald dat een persoon niet mag worden uitgeleverd naar een staat wanneer hij een reëel risico loopt daar te worden blootgesteld aan foltering.⁶ Het EHRM ziet in dit internationaal verdrag een mogelijke concretisering van een gedachte die reeds in artikel 3 EVRM vervat lag.⁷

Het voormelde baanberekende arrest van het EHRM heeft in Europa uiteindelijk geleid tot Dublin verordeningen, Richtlijn inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming⁸ en de daaropvolgende richtlijnen, zie Kwalificatierichtlijn (zie infra).

4.D. Artikel 3 VERORDENING Nr. 604/2013 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 26 juni 2013 (Dublin Verordening III)

"Toegang tot de procedure voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming

1. De lidstaten behandelen elk verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze op het grondgebied van een van de lidstaten wordt ingediend, inclusief aan de grens of in de transitzones. Het verzoek wordt door een enkele lidstaat behandeld, namelijk de lidstaat die volgens de in hoofdstuk III genoemde criteria verantwoordelijk is.

2. Wanneer op basis van de in deze verordening vastgestelde criteria geen verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen, is de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming het eerst werd ingediend, verantwoordelijk voor de behandeling ervan. Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen. Indien de overdracht uit hoofde van dit lid niet kan geschieden aan een op grond van de criteria van hoofdstuk III aangewezen lidstaat of aan de eerste lidstaat waar het verzoek werd ingediend, wordt de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast, de verantwoordelijke lidstaat." (eigen onderlijning)

4.E. Artikel 21 Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU

Dit artikel vermeldt uitdrukkelijk als volgt:

"Bescherming tegen refoulement 1. De lidstaten eerbiedigen het beginsel van non-refoulement met inachtneming van hun internationale verplichtingen."

4.F. Zorgvuldigheidsplicht

Het principe van zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de gemachtigde van de minister de verplichting heeft om zijn beslissingen op een zorgvuldige wijze dient voor te bereiden en te steunen op een correcte

feitenvinding. Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt derhalve in dat de gemachtigde bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken (zie RvV nr. 224 105 van 18 juli 2019).

4.G. Toepassing van middel in het onderhavige geval

Er dient te worden opgemerkt dat momenteel in Kroatië geen eerlijk en efficiënte asielprocedure beschikbaar is conform voormeld principe van non-refoulement dat voortvloeit uit de bovenvermelde artikelen. Dit blijkt zeer duidelijk uit verschillende objectieve bronnen.

Zo deelde Human Rights Watch in mei 2023 aangaande de huidige situatie van vluchtelingen in Kroatië uitdrukkelijk het hiernavolgende: “Croatia: Ongoing, Violent Border Pushbacks EU Turns Blind Eye to Routine Brutality Toward Migrants, Asylum Seekers Croatian police regularly and often violently push back refugees, asylum seekers, and migrants to Bosnia and Herzegovina without assessing their asylum requests or protection needs. Pushbacks have long been standard operating procedure for Croatia’s border police, and the government has bamboozled EU institutions through deflection and empty promises. Croatia should immediately end collective expulsions. The European Commission should require concrete, verifiable information on steps taken to investigate violations. (Brussels) – Croatian police regularly and often violently push back refugees, asylum seekers, and migrants to Bosnia and Herzegovina without assessing their asylum requests or protection needs, Human Rights Watch said in a report released today. The 94-page report, “‘Like We Were Just Animals’: Pushbacks of People Seeking Protection from Croatia to Bosnia and Herzegovina,” finds that Croatian authorities engage in pushbacks, including of unaccompanied children and families with young children. The practice is ongoing despite official denials, purported monitoring efforts, and repeated – and unfulfilled – commitments to respect the right to seek asylum and other human rights norms. Border police frequently steal or destroy phones, money, identity documents, and other personal property, and often subject children and adults to humiliating and degrading treatment, sometimes in ways that are explicitly racist. “Pushbacks have long been standard operating procedure for Croatia’s border police, and the Croatian government has bamboozled European Union institutions through deflection and empty promises,” said Michael Garcia Bochenek, senior children’s rights counsel at Human Rights Watch and the author of the report. “These abhorrent abuses – and the official duplicity that facilitates them – should end.” Bosnia and Herzegovina’s asylum system is ineffective, meaning that it is not an option for most people seeking international protection. Only five people received refugee recognition in 2021, up from one in 2020 and three in 2019, according to the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). In the second half of 2022, as the EU was in the final stages of considering Croatia’s application to join the Schengen Area, Croatian police increasingly employed an alternative tactic of issuing summary expulsion orders, which also did not consider protection needs or offer due process protections. By late March 2023, Croatian police appeared to have abandoned this practice. In March and April, Croatian police also transferred several hundred people to Bosnia and Herzegovina under a “readmission agreement” and suggested that such readmissions would continue. Readmission is a formal procedure carried out at regular border posts, but readmissions to Bosnia and Herzegovina from Croatia do not consider protection needs and do not afford critical due process protections, including the right to appeal. These readmissions are effectively mass summary expulsions, Human Rights Watch said. Austria, Italy, and Slovenia have also used their readmission agreements with each other and with Croatia in much the same way, meaning that even if people reach Slovenia or another EU country, they may find themselves returned, in turn, to each country they passed through on their journeys through Europe. Readmissions from Austria, Italy, and Slovenia are currently suspended, but the Italian government has suggested that it would resume readmissions to Slovenia as soon as it is able to do so. The European Union has contributed substantial funds to Croatian border management without securing meaningful guarantees that Croatia’s practices adhere to international human rights norms and comply with EU law. An EU-funded border monitoring mechanism established in 2021 has lacked independence. Croatia’s pushback practices violate the international prohibitions of torture and other illtreatment, collective expulsion, and return to risk of harm, known as refoulement. Pushbacks of children violate child rights norms. Croatia should immediately end pushbacks and other collective expulsions to Bosnia and Herzegovina, Human Rights Watch said. Other EU countries, including Italy and Slovenia, should not seek to return people to Croatia until Croatian authorities end collective expulsions and ensure respect for the right to seek asylum. The European Commission should require Croatian authorities to end pushbacks and other human rights violations at the border and provide concrete, verifiable information on steps taken to investigate human rights violations against migrants, asylum seekers, and refugees. “Pushbacks should not be business as usual,” Bochenek said. “EU institutions need to act decisively to hold Croatia to account for these regular violations of EU law and international norms.” Selected testimony: “The police came. They had us remove our clothes. They took

our phones. They searched us. We said we want to seek asylum in Croatia. We said we needed medical attention. They said, 'Go.' They deported us with no consideration of our situation. This was the fifth time this has happened to us." Stephanie M., a 35-year-old woman from Cameroon, interviewed in May 2022. Firooz D., a 15-year-old boy from Afghanistan, told Human Rights Watch Croatian police kicked him and another 15-year-old boy, took €500 and everything else in his backpack, and then pushed him back to Bosnia and Herzegovina in April 2023. "They said if they caught us again, they would really beat us." Rozad N., 17, said that the first time he and his family entered Croatia, "A policeman took my phone from me and put it in his pocket. I was surprised. I said, 'What are you doing? That's my phone.' He said, 'Oh, it was yours. Now it belongs to me.' I didn't understand what was going on. I started yelling, and he beat me." On later attempts to enter Croatia, he regularly saw police take phones: "They make you open the phone, and they go to the maps to see what you've marked. They check the photos. They look to see if there are any group chats. They want to see if you have had any contact with smugglers. Then, if they like the phone, they make you enter the code so they can restore all the factory settings, and they keep it." Rozad N., a 17-year-old boy from Iraq, interviewed in November 2021. "Why do they treat us this way? It is not right. Don't send us back. Don't frustrate us like this. Now I have no money. I have no food. How do I survive? Yesterday night one man wanted to kill himself." Emmanuel J., a 25-year-old man from Ghana, speaking to Human Rights Watch in May 2022, the day after being pushed back from Croatia.⁹

Uit de bovenvermelde getuigenissen en vaststelling van Human Rights Watch blijkt duidelijk dat de vluchtelingen door de Kroatische politie op een zeer agressieve en gewelddadige manier worden mishandeld.

Op basis van het bovenvermelde nieuwsartikel blijkt dat vluchtelingen in Kroatië helemaal geen mogelijkheid krijgen om klachten in te dienen tegen het geweld van de politie bij de bevoegde autoriteiten. De DVZ heeft met dit alles geen rekening mee gehouden.

De motivering van de bestreden beslissing getuigt enkel en alleen van het feit dat de DVZ de bestreden beslissing op een zeer stereotypische wijze heeft gemotiveerd, zonder rekening te houden met de verklaringen van verzoeker, zijn mogelijkheden en de objectieve bronnen dienaangaande.

Bovendien zijn de voormelde mensonterende praktijken in Kroatië niet gestopt, daar er zeer recentelijk, namelijk op 11 oktober 2023 door de VN-website: Reliefweb OCHA het hiernavolgende werd medegedeeld: "Human Keep on Moving on the Balkan Route: No quarter for Afghan asylum seekers in Croatia and Serbia Format Analysis SourceAAN Posted11 Oct 2023 Originally published26 Sep 2023 OriginView original The number of Afghan refugees moving along the Balkan Route has remained very high this summer. A large proportion of those taking the long trip to central, western and northern Europe are in their early twenties and many are under-age. From Turkey, they usually cross Greece and Bulgaria in order to reach Serbia. Once there, most opt for the 'Western Balkan route' leading through Bosnia, Croatia, Slovenia and finally Italy – where routes for further possible destinations split once again. Among these countries, Croatia became, in January 2023, the European Union's foremost external border facing the Balkan Route, while non-EU Serbia, remains a midway staging point for migrants, beyond the EU borders yet conveniently close to their final destinations. During a recent visit to Croatia and Serbia, and through long-term observation from the vantage point of Trieste, the Italian city close to Croatia and Slovenia to which one of the western branches of the Balkan Route leads, AAN's Fabrizio Foschini has sought to understand what is happening to Afghans transiting through these two, very diverse, yet closely connected, countries. Almost ten years ago, a young Afghan told me the story of how he had been unwittingly tricked by Croatia's membership of the EU. After an odyssey of several months across Bulgaria, Serbia and Hungary – he was one of those low-budget DIY travellers who, without even a GPS, counted only on their skills to make it to their destination – he had managed to cross the Serbian-Croatian border undetected. Coming out of a plum tree orchard where he had spent the night, and still wet from having waded a creek to get there the previous evening, he walked into a Croatian hamlet and inquired from the first person he met his basic whereabouts: "Which country am I in? Is it in the European Union?" "Yes!" was the somewhat upbeat reply. "This is Croatia, we're in the EU!" It took my friend, who had hurried to the nearest police station and duly applied for asylum, hoping his roaming was over, some days to understand that the people he had met were highly enthusiastic because Croatia had in fact just joined the EU a few days previously, in that fateful July of 2013. It took him some more time to realise that the country had no proper reception system yet and offered no viable chances to asylum seekers, at least not to Afghans.[1] He eventually decided – and managed – to leave Croatia and told me his tale when he was freshly arrived in Trieste, where he would apply for – and eventually obtain – asylum. Croatia's position in refugees' mental geography of the so-called Balkan Route has become clearer since those early days, and more sharply defined: had my friend hit the border four or five years later, he would not have thought

of grabbing the chance to seek asylum there. Croatia is now largely seen by migrants as an obstacle to overcome during their hoped-for movement westwards and its security forces and government's attitude as uncompromisingly hostile. Maybe it is not so paradoxical that Afghan migrants' increasingly poor perception of Croatia has developed in the same years that saw the completion of Croatia's accession to full EU membership. In January 2023, it made the last two big steps forward, with the adoption of the EU's common currency, the euro, and entry into the Schengen Agreement, a treaty which led to the creation of the Schengen Area in which internal border checks have largely been abolished. Bulgaria and Romania are members of the EU, but not Schengen, while Greece, a Schengen member, has a sea border with the rest of the Union, something which facilitates its control of migrants' movement. That leaves Croatia, together with Hungary to the north, the main external border for those approaching the EU from the southeast. EU strategies and concerns about what it deems 'the migrant crisis', therefore inform Croatia's policies and behaviour towards migrants more than the internal political debate about them. This is also because, so far, despite the migrants having a highly visible presence, very few have stopped and settled in Croatia. However, an increase in the number of asylum requests filed in Croatia during the first months of 2023 pointed to possible imminent changes in the country's position and role in migration along the Balkan Route, and inspired this research and report. Let us then first have a look at some numbers.

Asylum seekers in Croatia: inflow and outflow In the first six months of 2023, the most important entry to the EU for Afghans remained what is known as the Western Balkan route.[2] It was along this route that the European Border and Coast Guard Agency, Frontex, listed the highest numbers of detections of illegal border crossings by Afghan nationals – 6,392 – far more than the 2,437 detections along the Eastern Mediterranean route (from Turkey into Greece or Bulgaria or from Turkey by sea to the Greek islands or to Italy).[3] The Frontex numbers look to be an undercount given the increasing trend in migration in recent years. Moreover, in 2022, in Croatia alone, the Ministry of Interior reported far more: 14,877 illegal border crossings and 1,390 asylum requests provided by the Ministry of Interior. Actual figures for Afghans travelling along the Western Balkan route must be even higher, given there are also undetected border crossings by Afghans. For example, in 2022, Hungary effected more than 25,300 pushbacks of Afghan nationals to Serbia, according to its police statistics (quoted by the Asylum Information Database – AIDA). A majority of Afghans, moreover, unlike Syrians who typically try to cross north into Hungary (the most direct route to their destinations in northern Europe), opt to keep moving west, from Serbia through Bosnia and then Croatia, on the western branch of the Balkan Route which leads towards Italy. This will be the specific focus of this report.[4] The constant flow of Afghans arriving at Italy's north-eastern border further provides a glimpse of the overall numbers moving through Croatia. In 2022, the number of migrants crossing from Slovenia into Italy, traced by the Border Police of Trieste, or who spontaneously presented themselves to the authorities there, amounted to around 13,000. This figure coincides roughly with the number of migrants in transit assessed by a group of solidarity organisations active in the city, which also estimated that over half were Afghans, (see their recent report). In particular, according to them, in the third quarter of 2022, Afghans made up 75 per cent of the total number of migrants transiting through Trieste. In the case of non-accompanied minors arriving in Trieste, Afghans accounted for 85 per cent of the total during 2022. In Croatia itself, these two trends, the increase in the numbers of overall arrivals and of Afghans, were also monitored. In 2022, 12,872 asylum requests (of all nationalities) were made, against a mere 3,039 of 2021 (see AIDA's annual country report about Croatia). Then in 2023, the first partial data showed an enormous jump in asylum requests: by 20 March, as many as 6,280 individuals had applied for asylum in Croatia, an 800 per cent increase compared to the same period in 2022. By 30 June, according to the Ministry of Interior's statistics Croatia had received 24,367 asylum requests, among them, the majority (5,925) filed by Afghan nationals. It was difficult not to link the new pace of asylum requests with the changed political and economic situation of 2023 – Croatia joining the Schengen agreement and adopting the euro. The game-changer of being inside Schengen, for example, was mentioned by an unnamed police official to the Croatian daily, *Vecernji List*: *Previously they went to Slovenia, a Schengen member and sought asylum there because then they could no longer be returned to a country outside of Schengen. Now that Croatia is in Schengen, they don't need to wait to arrive in Slovenia, so they're asking for asylum here. * Was it possible that a Croatia now in Schengen could become more attractive as a destination for migrants, and that those who had just transited through it, could become more interested in trying to stay, given the country's fast-expanding economy and its hunger for cheap seasonal labour in tourist sector? Moreover, this year, Croatia fell into line with most other EU countries with respect to the waiting time imposed on asylum seekers before they can legally seek a job; it was brought down from nine months to just three. A second look at the situation however quickly dispelled this theory. Firstly, the assumption that all asylum requests would lead to those seeking asylum remaining in Croatia is misleading. A number of factors point to relatively few new asylum seekers stopping in the country for good. They include the fact that the increase in asylum requests in Croatia was paralleled by migrants transiting through to Trieste. Also, the numbers of recorded illegal entries into Croatia and Slovenia (the next country along the route westwards to Italy) during the first six months of 2023 were

roughly equivalent – 26,871 and 25,431 respectively (see for example figures given in this report by Ansa). This points to the outflow of migrants from Croatia into Slovenia keeping pace with the number of new arrivals, including those who applied for asylum. In 2021, researchers at the University of Zagreb had assessed that almost 90 per cent of those applying for asylum in Croatia left the country after a short time, leaving their requests pending. The current estimate is that around 85 per cent do so. Further elements reinforce the likelihood that few of the new asylum seekers stop in Croatia for good. As already mentioned, so far, Afghans constitute by far the most numerous group of asylum seekers in Croatia this year. Yet it is realistic to infer that, in the case of Afghans even more than other national groups, the great majority leave the country and move westwards. According to information shared by a Zagreb-based independent organisation offering legal assistance and advocacy for asylum seekers the Centre for Peace Studies (Centar za mirovne studije, CMS), asylum requests made by Afghans in Croatia are usually rejected, even after appeal (in both the 2nd and 3rd instances). Despite an increased focus on Afghans on the part of the European Council on Refugees and Exiles (ECRE) and its partner organisations in Croatia, such as CMS, this is not yet reflected in changes in the asylum policy at the national level. Only a negligible number of Afghans, mostly individuals who worked with NATO forces and could prove direct collaboration with Croatians, managed to settle in Croatia after being evacuated in 2021. Few Afghans would choose to stop in a country showing such reticence in granting asylum, especially when they are so close to more attractive destinations deeper inside the EU. Croatian police behaviour towards Afghans likely plays another key role in keeping them on the move. The country's borders with Bosnia and Serbia are heavily patrolled, along with transit routes in the interior; according to the Croatian Prime minister, 6,700 police guard and patrol the border. The Croatian police often engage in so-called 'pushbacks' – that is, the immediate and illegal expulsion of individuals who may have applied for asylum – if given the opportunity. Migrants intercepted by the police not only close to the border, but even at greater distances from it, are routinely brought back and forced to re-enter Bosnia on foot, without a formal transfer to Bosnian authorities, and usually through deserted tracts of the border far away from their original crossing point. CMS have estimated that around 25,000 pushbacks to Bosnia took place in the years 2019-21 (with smaller numbers to Serbia). The overall number of pushbacks may have slightly diminished in 2022 – the Danish Refugee Council counted 3,461 pushbacks to Bosnia; however, Afghan nationals constituted the main victims of this practice, with 919 such cases. In the first six months of 2023, the volume of pushbacks involving Afghans has continued unabated, with 475 recorded. Instances of police abuse against migrants have been consistently reported and denounced by NGO workers and the media in Croatia and elsewhere over the past few years and were recently detailed in a major report by Human Rights Watch. Leaving aside the issue of 'chain-pushbacks', which involve more than one country, in this case Slovenia and Italy (more on this later), such abuses range from the blanket denial of access to asylum to arbitrary detention, theft and damage of personal property, physical violence and degrading treatment. As documented in a CMS report, police officers who take part in such operations most often have their faces covered to avoid identification and likewise cover up the pushback as instances of prevention of illegal border crossings. Despite a ruling by the European Court of Human Rights that held Croatia responsible for the death of a six-year-old Afghan girl, Madina Hosseini, who was run over by a train after being pushed back by the police to Serbia in 2017, the Croatian police continue with their abusive practices. They have evidently become engrained in the operational routine of Croatian police forces tasked by their and other European governments, which support Croatian border control economically and operationally through Frontex, with checking unauthorised migration. The actions of the Croatian police should be considered an integral part of the deterrence measures put in place to 'protect' the whole of the European Union, not just their own country: the pushbacks are just one of a range of measures – bureaucratic hurdles, low recognition rates and threats of deportations – variously deployed by different EU countries. Even when Afghans are not subjected to pushbacks, NGO workers reported that they are often treated worse than other migrant groups, such as the (far fewer) Syrians, so that the idea that they are not welcome in Croatia is quickly and firmly impressed upon the transiting migrants. A number of conversations with Afghan refugees travelling through Croatia corroborated this point. Talking to Afghans outside of Porin Hotel The main reception centre in Croatia is in the former Hotel Porin, on the southern outskirts of Zagreb. The centre opened in 2011 with a capacity of 600. Although meant for single men, it currently hosts a mixed population which includes several families.[5] The authorities might have considered its location, away from the city centre, to be convenient. It has proved uncomfortable for those living there. There is a foul-smelling major waste disposal nearby, a huge and largely abandoned freight train exchange station and untended expanses of grass. The area swarmed with ravenous mosquitoes even more than the average Zagreb suburbs in the wet and stormy summer of 2023. The camp is closed to all but government personnel and the Red Cross. Médecins Sans Frontières used to have access but has recently suspended its operations there. However, Afghan migrants are regularly to be found moving around the old hotel's fenced precincts, squatting in the greenery that surrounds it, exchanging information or walking back from the city after a failed departure. At lunchtime, in particular, many Afghans who have not been able to secure

accommodation in the complex try to obtain some food from their acquaintances inside. For someone who used to speak to migrants on the Balkan Route a few years back, as well as to those arriving in Trieste, the first contact with Afghans in 2023 Croatia was telling. The first person, a particularly sombre-looking young man from Maidan Wardak, apologised profusely in Dari for requesting to see my ID. He would not talk to me unless he could reassure himself beyond any doubt that I was not linked to either the Croatian security forces or Frontex. I've just been let out of police detention, you know. I spent last night in the hold-up. I'd arrived here yesterday morning, the police identified me and sent me to the camp [Porin]. I left the camp shortly after and went to the train station to catch a train and continue my journey. However, before the train started, the police checked it, carriage by carriage, and there was no place to hide. They were very angry at me for leaving the camp, and even more so for having taken the train. They said, "You have no right to board trains or buses here, you can only move around the way you came – walking." They brought me to the police station and kept me there for the night. As soon as I'd fall asleep, somebody would make a noise or shake me to force me to stay awake. Then they let me go, but told me: "Go on or we'll deport you back to where you came from." The Croatian police don't care about us applying for asylum. They only want to fingerprint us because the more fingerprints they take, the more money they receive from the EU. According to CMS in Zagreb, Afghans crossing into Croatia face three possible legal outcomes, if caught by the police and identified as migrants. Some migrants receive access to asylum applications and are subsequently sent to Porin or another reception centre – from where most eventually resume their trip westwards. A second possibility is that the person receives a 'return decision', a seven-day warrant ordering them to leave Croatia. 30,000 such decisions were issued in 2022, in particular to migrants from Burundi (who used to be able to travel to Serbia without visas) but also to many Afghans. Reportedly, this practice is continuing without a clear pattern and leaves migrants facing an uncertain fate. The return decision in fact can result in their being allowed to continue traveling, or their being held and then pushed back to Bosnia. A third option – an expulsion decision – has also become more frequent this year (more details in this analysis by Balkaninsight), especially after a ministerial summit of the western Balkan countries and the EU in Rome in April 2023. Migrants may be issued an expulsion decision, which results in Bosnia formally readmitting them. They are delivered to the Bosnian police. This is reported to have happened even after a person asked for asylum in Croatia.[6] Whichever they get – authorised to ask for asylum, given a seven-day warrant to leave the country or a formal expulsion decision – it is difficult for migrants to make sense of any of it. At least when it comes to Afghan nationals, there were many complaints about the paucity of translation services – and communication in general – on the part of the police. The complaint of a young man from Takhar province, formerly a member of the Afghan National Army (ANA), was echoed by nearly all his compatriots: "There's never an interpreter with them [the police], the paperwork is all in Croatian and many policemen don't even bother to try to speak English with you." Most Afghans AAN spoke to were convinced they had not applied for asylum in Croatia, although they had given their fingerprints to the European Asylum Dactyloscopy Database (Eurodac). According to the Dublin Regulation, once a person is identified by the Croatian police, their asylum request is up to Croatia to process, because it was their EU country of entry, even if they do not afterwards complete their application there.[7] They are also liable to be sent back to Croatia, if they travelled on to another EU member state. The readmission of Dublin cases to Croatia is a relatively frequent instance, and actually one on the rise since Croatia's accession to Schengen, especially by countries with big volumes of Afghan asylum seekers, such as Switzerland. The phenomenon led a group of Croatian NGOs to travel to Bern in mid-June to meet the Swiss Secretary of State for Migration to advocate for a stop to the practice. They cited the lack of sufficient capacity in their country's reception system for accommodating refugees (read about the delegation in the Swiss press). Being sent back, of course, does not necessarily prevent migrants from trying to travel west again and apply for asylum elsewhere. The Porin hotel was fully booked during the days AAN was in Zagreb. Afghans hanging around the hotel said that some newcomers had been made to sleep in the hallways and others could simply not be accommodated inside and slept rough in abandoned wagons in the nearby railway area. When the author visited in late July, the rough sleeping was especially grim, as Zagreb was hit by a quite unprecedented hurricane. It caused extensive damage and several deaths in the city. The Croatian capital was ravaged by bouts of heavy rains and wind for the full following week. One of the Afghans sleeping rough outside Porin was a young boy from Dand-e Ghuri in Baghlan province. Hardly looking as old as the 16 years he claimed, he had been sent by the Croatian police to what he termed "a camp for minors" (likely the reception centre in Kutina) upon arrival. He left it after just one day, however, and proceeded to Zagreb, but could not find a place inside Porin. While waiting for some sympathetic compatriot to bring him food from inside the hotel, he related what had led him to leave in haste the arguably better reception he would have received at the camp for minors: I left my country two years ago, shortly before the fall of the Republic. I wasted a lot of time in Turkey because I had no money to pay for the next leg of the trip. I worked as a shepherd near Istanbul, and also in the city, but it was never enough. My family sold everything in order to have me out of Afghanistan. They sold the last sack of rice, even some of the little land they owned. My little sister is at home. My whole family is

only waiting for me to get to some place where I can start to help them. It's two years I've been gone and not a single time have I been able to send some shirini [literally 'sweets', presents or sums of money given as gifts to relatives, friends or associates] to my father. There's no money left at home. How could there be? We are sharecroppers: one quarter of our harvest the Taleban take as taxes, one quarter goes to the landlord, one quarter is just for our own consumption to eat and stay alive, and with the sale of the remaining quarter you have to meet all the other expenses of the family. ... The time I spent in Turkey, the way I used to slave for a small sum of money there made me reflect a lot. Now I need to get somewhere fast, somewhere I can get an education, find a good job, start a different life. As for where this more favourable final destination could be, in the minds of those traveling, there are a few recurrent ideas. While some mention France and potentially further, possibly to the UK, or Switzerland, most seem to be directed to Germany. However, the majority of those interviewed by AAN declared they aimed first to get to Italy, and so were trying to catch a train or bus to Rijeka, Croatia's Adriatic seaport, only 50 kilometres away as the crow flies from its 'twin' city in Italy, Trieste. Migrants cannot fly, however, or even, apparently, be allowed to take a bus or train, but must only walk. Two former members of the ANA from Mazar-e Sharif related what had happened to them the day before: *Yesterday, we went to the main station to catch a train, but the police were on the platform and sent us back to the camp [Porin]. They called a taxi and forced us to take it and followed us in their car. The taxi driver had first said the ride would cost 30 euros and we gave it to him, but then he started saying that it was 30 for each of us and got angry at our refusal to pay the additional money, so he stopped the cab after just a couple of blocks and the police came and threw our backpacks out of the car and we had to walk back to the camp. The policemen told us we could continue our trip, but not by any form of transport. They even threatened us: Go quick, move on or we'll deport you back to Afghanistan. * Taxi drivers are a key component in what Afghans call 'the Game', played along this section of the route, both as transporters of migrants for short distances, but also, often, as police informers. -From Serbia onwards, the role of traffickers is much less direct and their presence on the ground negligible. Of course, there are those traveling under more high-profile and costly arrangements, such as direct transport by vehicle, which according to one police investigation can cost up to 5,000 euros from Bosnia to Italy or up to 8,000 euros if somebody wants to get further west, for example to Spain. However, most migrants, especially single young men, are left to themselves after they leave Serbia and cross the border into Bosnia. The traffickers keep in touch over the phone and provide guidance by sending GPS positions which they must reach, stage by stage. A short distance from the gates of Porin, the author met a group of Afghans squatting in the tall grass, listening attentively to a twenty-year old from Bagram talking in Pashto with smugglers on his phone. He was telling them about the difficulty of boarding public transport and the poor conditions of his and his companions' feet after the tiresome trekking they had been forced to do in the previous days and afterwards recounted to the author his recent journey I arrived two days ago. I slept outside Porin, I cannot enter [the complex] or eat there as I gave no fingerprints to the police – I actually have not met any so far. I came all the way with a friend from my district. We paid 3,000 USD to travel from Turkey to Serbia. During that part of the trip, we always had a rahbalad [guide]* with us and when we were detained for some days in Bulgaria, somebody from our smuggler network waited until we were out and guided us into Serbia. From Serbia onwards, we were alone. Now it works through 'locations' only. The smugglers give you a series of locations via GPS and you follow them: a station, a road, a border crossing.* *From Belgrade, they brought us to a river border and told us to jump into the water to get into Bosnia. On the other side we took a taxi. It cost 50 euros for each of the passengers to be brought close to Bihac. Then we went to a camp called Lipa and after around a week, we crossed into Croatia. On the way, there were people coming back to the camp whose phones had been broken or stolen by the Croatian police. We crossed a forest which had no paths. Luckily we met no police, although we could hear the drones buzzing over our heads. Then we walked until Zagreb. Now we're waiting for the new location from our contact. ... Altogether, for the trip, Bosnia to Italy *[with locations], you pay 700 USD if the trafficker is a rafiq [a friend or associate], otherwise 800 USD. The chances are that somebody among the migrants gets a discount if he becomes a jelawro ('lead-the-way'), informally taking charge of a small group and keeping in touch with the smuggler network to enhance the group's possibilities of successfully arriving at the next stage (and the smugglers' of getting paid in full). Recently, there have been press reports about an increase in the number of traffickers arrested by the Croatian police. According to CMS, many of these arrests have been made among migrants who had reached Rijeka or other places far from the border with Bosnia. This could point towards their real role, as jelawros, rather than real members of a smuggling network. Besides providing a barrier on behalf of the EU at the border with non-EU Bosnia (it became a candidate country only in December 2022), Croatian police efforts seem directed at keeping pressure on migrants to move on once they are inside Croatia. Over the past few years, for example, the route from Zagreb to Rijeka (by train or bus), from Rijeka (by train) to the inland town of Buzet on the Istrian peninsula (the westernmost area of Croatia which bulges out into the Adriatic Sea) and from there on foot across Slovenian territory (at its narrowest point – around 15 km) and into Italy, had become well-established. Police crackdowns on migrants in Rijeka have recently

caused part of the flow to shift towards Pula, a seaport at the tip of the Istrian peninsula, a detour for those trying to get to Italy. The aim of this 'keeping migrants on the move' is probably to make sure one single route does not become too prominent and crowded, with the risk of it developing into a public scandal or something which could tarnish the image of the country advertised as a tourist paradise. Crossing Croatia is not as gruelling as crossing Bulgaria, with its higher levels of abuse and violence, or an impassable obstacle such as Hungary. Still, it comes like a cold shower for migrants convinced that they have finally overcome the harshest part of their trip, that they are finally on the doorstep of western Europe and that with that, will come better standards of reception and human rights, as one man said: In Serbia and Bosnia, the people are good and the police don't bother us migrants. *In Croatia, we're treated like animals. Elsewhere, the violence, the hostile behaviour is on the border and once you've made it away from there, you're fine, people aren't hostile and the police don't bother you. So, once you've arrived here in Zagreb from the forests on the Bosnian border, you think you've come out of the jangal [the jungle, here used also in a figurative sense] and reached 'the city'. But then, you realise that the behaviour of the police here in the capital is the same as on the border. Actually, the police here mistreat you as you would expect someone to do in the jungle, while out there in 'the jungle' [referring here to the refugee camps of the Bosnian UnaSana canton, located in forested areas] people were treating us in a more civilised way. * The Zagreb government's hostile attitude is compounded by the migrants' own lack of interest in remaining in Croatia; hence, they seldom reach out to the very committed organisations which offer legal aid and other forms of support. The positive perception of police and Bosnian and Serbian people's attitudes noted by the two ex-soldiers from Mazar and many other migrants AAN spoke to reflected their personal experience, that is, of a relatively swift and smooth crossing. However, the full picture is not so rosy nor so simple in Serbia and Bosnia, which have been at the centre of the 'migrant crisis' for years, as the author discovered when he took a closer look at the situation of Afghan migrants still in Serbia. Talking and walking in Belgrade For many migrants, having experienced a first taste of the EU in Greece or Bulgaria, Serbia may look like a comparatively relaxed stage of the trip. Access to asylum-seeking is available, but not everywhere: according to members of a Serbian NGO providing legal and psychosocial support to migrants, Klikaktiv, the police do not easily provide the possibility to register outside Belgrade and even in the capital, this opportunity is not available at all times. Despite improvements in the reception capacity of the 17 camps active across Serbia, for which the EU is the major funder, not many possibilities are offered to those who apply for asylum besides accommodation. The wait to legally seek employment amounts to nine months and, before a positive decision has been made, according to migrants solidarity organisations in Belgrade, no language or professional courses are available. At any given moment, there are around 3,000 migrants hosted in the reception centres, but very few opt to remain in Serbia. Most move quickly on to Bosnia and Croatia. Serbia's role is mainly one of transit, and in recent years, of an increasingly swift transit. According to the annual report by the Serbian Commissariat for Refugees and Migration, 124,127 migrants were registered and hosted in reception centres during 2022. On average, they stayed in the country for 16 days, a considerable decrease from the 30 days of 2021 or the 36 of 2020. Reportedly, over 73,000 migrants had already transited through Serbia's camps in the first six months of 2023. Afghans were the most represented nationality to pass through the Serbian reception centres in 2022, amounting to over 36 per cent of the total. It is often vulnerable cases, families or people with medical conditions who access reception centres out of their own free will. They may need to stop for a short while in order to recover, while other migrants try to continue on their path almost immediately. Outside the official camps, there is indeed another migrant population in Serbia, estimated at between 3-4,000 and constantly flowing into and out of the country and thereby renewing itself. This is centred on smugglers' rented safehouses and the many squats located on the northern border with Hungary. At the western border with Bosnia, there is also a constant flow, but far less 'housing' because it is easier and quicker to cross. The crossing into Bosnia is also the route generally favoured by Afghans, many of whom therefore end up stopping in Serbia for only a couple of days. According to both migrants and NGO workers interviewed by AAN, crossing into Bosnia is now relatively easy. From Belgrade, migrants move to minor border crossings near quiet towns in western Serbia such as Loznica. Migrants described wading or swimming across rivers – though crossing the Drina, which largely marks the border between the two countries, would require along most of its course advanced swimming skills – read here about migrants stranded mid-river. Different interviewees also related crossing rivers by bridges, either secretly, through a system of ropes hung under the bridge, or quite openly – just walking across. At some minor border crossings, such as Ljubovija, migrants can be taken across the river into Bosnia directly by car: according to the Serbian NGO, Klikaktiv, it is relatively common to see cavalcades of vehicles with non-local plates crossing this and other nearby 'sleepy' border towns. Some migrants may be picked up by cars on the Bosnian side. These 'all-inclusive' migrants who pay more and travel fast, stay with smugglers throughout, and are often brought directly to the Croatian frontier and even beyond.[8] The average migrant, however resorts to public transport once on the Bosnian side. On both sides of the frontier, the police often opt to close their eyes to migrants' crossing, or can be bribed by smugglers if necessary. The lax attitude of the

police in Serbia has often been commented positively on by migrants and looks to be a constant from AAN's previous visit to the country's migrant squats in 2016 (read this and the other reports from the series). However, things might be changing in this respect, as episodes of violent repression of migrants at border crossings have recently been documented and seem to be on the rise. Klikaktiv has also reported police pressure on migrants trying to use public transport to reach Belgrade from the south. The shift in Serbian police attitudes is not happening only at the borders: a short walk in downtown Belgrade in the same places researched in 2016 at the height of the 'first Balkan Route crisis', showed that a lot had changed in the city as well. The area of the once dilapidated central train station in the Savamala neighbourhood, that has since been relocated, has been transformed into a new upscale Belgrade Waterfront project, radically changing the city skyline and profile of the neighbourhood. This means also that the migrants' presence in the area, previously a 'natural' hub for those transiting, is nowadays less tolerated. Around the remains of the old train station in Savamala (read here a report on BBC Serbian about its past glory, and last days), the absence of refugees is made more conspicuous by the signs of their previous presence: PCO shops, where people could phone home or contact smugglers, and kebabs once lining the main avenue are now shut, together with the cheap hostels that would accommodate families or migrants coming to Serbia in a more high-profile way.[9] Tents and shacks have disappeared and illegal squats inside the abandoned wagons near the old train station have been removed. Serbian police are known to raid such urban squats in order to destroy them and deport their occupants to the camps in Šid near the Croatian border or in Preševo near the border with North Macedonia (read this report by Klikaktiv). The nearby park, universally known by migrants as 'Afghan Park' since at least 2015, where smugglers used to hold court (read this instalment of the previous AAN series on Afghan migrants in Serbia) now looks to be only frequented by migrants part-time. With the coming of spring and then summer, it started to fill again with newcomer migrants arriving from the Bulgarian or Macedonian border, but they do not spend all their time there and are frequently rounded up and forcibly relocated by the police to camps far away from the city. Arriving at Afghan Park one morning shortly after 11am, the author could witness from afar such an operation. Two dozen migrants, seemingly Afghans, had been made to sit on the grass while a dozen police agents counted and identified them in order to have them board a big police bus, already waiting by the side of the road. Some civilians stayed there throughout the process, possibly NGO workers who had come with their own translator to make sure the migrants were advised and accounted for and that none ended being pushed out of Serbia. Moving a couple of lanes above the park, in front of a line of shops selling hiking gear, a few migrants were apparently waiting for the police operation to be over before moving out of cover. Three were Afghans from the southeast, speaking Pashto over the phone and a bit uneasy about speaking Dari to a stranger. They hurried to declare that they were already accommodated in a camp at the outskirts of the city and had only come to town to do some shopping. Walking down another lane leading back to the park, there was another group of Afghans who had apparently left it in the wake of the police arrival. They were mostly Pashto speakers as well, with at least two very young boys among them. Although arguably keen to put more distance between them and the police bus on the other side of the road, they did not look overconcerned by it (the vehicle was also shielding them from the agents inside the park). However, the conversation with them was cut abruptly short by an old lady from a balcony above, who started protesting loudly that it was not permitted to talk to migrants (arguably taking the author for a local). She kept urging the migrants to go back and immediately report to the police in the park, as it was not allowed for them to stay in the city. Indeed, the Afghans did not look at ease stopping anywhere in the area and kept hurrying onwards, so the interview had to be continued while walking several hundred metres. It was a full reversal of how easy it was to spot and engage in conversation with migrants in Belgrade only a few years back. The information they provided was necessarily sketchy, but its interpretation made somewhat easier by the circumstances. They had not been stopped by the Serbian police and had kept clear of the camps. Although they claimed they were sleeping in various city parks, they seemed to be following a clear leader – a tall, bearded guy walking a few dozen metres ahead of them – and had shopping bags full of food with them. They said they would stop to rest for a couple of days before hitting 'the game' towards Bosnia. When asked if they were 'khod-andaz' (migrants who self-organise their trip) or were with smugglers, they seemed to find the idea funny and replied "We're with smugglers, of course." They added that the police in the park did not see them and they did not wish to be seen, else the police might bring them back to the camps "two hours away [located in the south of Serbia]." They complained that the Serbian police were making some problems for migrants, that people were forced to go to the camps and that the police sometimes sent some of their number back to Bulgaria. On returning to the park, I found it deserted. The migrants had boarded the police bus, which seemed now ready to start. The whole process had taken around one and a half hours. A few more Afghans, altogether not more than half a dozen, were squatting or sleeping in the more secluded parts of the park esplanade in front of the old train station, now a restored monument, not creating even a visible trouble to passers-by. Ironically, above their heads, a big travel agency placard atop an unfinished building promised that with it: "Every day, you could go to Turkey." Discussions with

NGO workers and researchers at Belgrade University confirmed the impression that, regardless of the still significant numbers of migrants passing through Belgrade, they are much less visible in the city. The causes for this are the authorities' changed attitude, as well also the nature of the operations run by the smuggling networks in Serbia. Migrants constitute a minor source of concern for the Serbian government, provided they do not become too visible in central areas of the city. To disincentivise their presence, besides raids and forced relocation to camps out of the city, the authorities have discontinued the provision of services to migrants in the area. The main hub offering assistance to migrants in the city centre was Miksalište. It had been transformed over the years from a volunteer organisation to a state-run info point (read this paper on its history and the transformations of migrants reception in Belgrade), forced to relocate in 2016 due to the demolitions planned for the Belgrade Waterfront and was shut down for good on 31 December 2022. The withdrawal of the state left a free hand once again for the smugglers, not only to arrange for the migrants to cross frontiers in a swift way, but to organise every other aspect of their stay in Serbia. Today, migrants who do not seek reception in the government camps are fully dependent on the smugglers for transport, accommodation, food and communications – hence the lack of need for PCO shops and food stalls. This of course, has its consequences. Migrants who cannot pay smugglers can face serious abuses and are often exploited for labour or sex. Many such migrants have to work for the smugglers in assisting the accommodation or transport of other migrants and are kept in isolation and are very difficult to access, whether by NGOs keen to help, or the security forces. The situation is of particular concern for vulnerable categories, such as unaccompanied minors – Klikaktiv assessed that in the first six months of 2023, there were three times as many of these crossing Serbia compared to the same period last year. Recently, there have also been numerous instances of violence between smugglers, believed to be caused by competition between rival groups. The string of violence started in July last year, with a shooting between two rival groups of Afghan smugglers in a squat near the northern border with Hungary, which ended in one member killed and also caused serious injuries to an Iranian girl who was caught in the crossfire. The episode made some impression on the Serbian media back then, but this year, despite several similar incidents – at least five, including one recorded in March on the border with Bosnia which resulted in the death of an Afghan – they have not attracted much public interest nor police reaction. The fact that they happened in liminal places, such as migrants' squats or in remote border towns and did not involve Serbian nationals, has so far kept the profile of such crimes low in the eyes of the state and public. Klikaktiv, however, denouncing the threat posed by smugglers to migrants and NGO workers, indeed all citizens, lamented the lack of political will to deal with the problem on the part of the authorities (see their most recent report). Where does the Balkan Route end? During the 1990s, when the civil wars that resulted in ethnic cleansing and mass displacement across the territories of former Yugoslavia, the use of the old terms 'Balkanisation' and 'Balkanise' as pejoratives denoting fragmentation, chaos, insecurity and unlawfulness was revamped.[10] A joke about the Balkans' physical borders, told by people writing about the region at that time, suggested the impossibility of even ascertaining where 'the Balkans' started or ended, as no country coming out of the dissolution of Yugoslavia would accept being called part of the 'Balkans', and would cast the label with its now stained connotation onto its neighbour. Nowadays, it could prove equally hard to define where the Balkan Route starts or ends, judging by the behaviour of the EU states. Is the situation faced by Afghan migrants at the supposed end of the route radically different? Legal provisions may be different, but the reality is not. A long chain of push-backs of thousands of migrants, including many who intended to apply for asylum, from the Italian border near Trieste to Slovenia, and from there to Croatia and Bosnia, was ongoing between 2019 and 2021. The 'chain push-backs' were exposed only through the work of independent organisations and lawyers who investigated complaints made by some deported asylum seekers. The sensation the news made and a court sentence back then put a stop to such practices, but recently, authorities at the regional and national level have been openly advocating for their resumption. Meanwhile, Trieste's train station, just inside Italy, and the square in front of it, is crowded with hundreds of migrants, half of them transiting through the city on their way to further destinations, the other half waiting to access a reception programme after having applied for asylum in Italy. Waiting times for a place to sleep in the city can now last more than fifty days (read here about conditions in Trieste). A reception system made of small flats scattered across the city, that once worked very effectively, has been hampered by cuts to funding and the preference given to the creation of big hubs that relocate high numbers of migrants away from the cities. The identification of the venues for such hubs has, however, become a bone of contention between the administrations and their constituencies, as communities stand up and reject them, while political parties squabble over responsibilities (read reports in Italian and English). Transfers to reception programmes in other parts of Italy have been blocked since November 2022 because of the priority given to arrivals by sea over those who travel by land. They have only just recently, sporadically, resumed in the face of the crisis. Italy is not a lone example of controversial and ineffective policies. Austria has reinstated border controls with Italy and even fenced part of its border with Slovenia in 2015 at the height of the 'Balkan Route Crisis'. It has maintained these controversial measures, which are a de facto breach of Schengen, even in the face of diplomatic tensions,

and despite the fact that most of its migrants currently arrive from Hungary (across a border which Austria also controls). At the other end of the Alps, France likewise reinstated border controls in 2015 and proceeds routinely to effect 'entry refusals' against migrants coming from the Italian side of the border, even when they are traced well inside its territory (read about it in this AIDA report). As for the Balkans, speaking in strictly geographical terms, they remain the battleground of choice for the externalisation of migration control strategies implemented by various EU countries or groups of countries (see this recent paper on the role of, for example, the Salzburg Forum, which brings together several Central European states in a security partnership). Such externalisation of migrant control strategies is often done in a controversial or chaotic manner, despite the refugee crisis having been one of the EU's long-term concerns for over a decade now. The current trend sees an extension of the externalisation of such practices to non-EU countries in the region, such as Serbia and Bosnia (read this paper on the subject). It is unclear whether a more comprehensive set of EU policies aimed at dealing with the migration crisis on its south-eastern borders will appear any time soon. It seems likely that, for the time being, the conditions met by Afghans crossing Serbia and Croatia will remain far from ideal. Serbia, with no obvious chance for a quick accession to the EU, will likely retain a somewhat permissive environment for transiting migrants. However, if the partnerships with the EU in border security and reception system were to be expanded, there might be a change in that equation. This would also depend on the levels of economic aid and/or political concessions that the EU is willing to make to get Serbia to act to block migrants moving westwards. On one hand, additional incentives could be created for migrants to apply for asylum in Serbia and have their cases processed there; this would include language and vocational courses and the possibility of being relocated to an EU country at a later date. On the other, Serbia could also become a country to which the EU could return unwanted migrants and failed asylum seekers, thanks to its position exactly outside of the EU and that it is not bound by the EU's legal framework. Such a development is already being reported for Bosnia, whose policy and attitudes towards migrants is even more linked to EU policies and funding (read about an agreement allowing Bosnia to repatriate Pakistani migrants). As for Croatia, for the time being, the possibility that it could itself become a target destination for Afghan asylum-seekers must be excluded, despite its entry into the Schengen area and the burgeoning touristic sector which could offer jobs. These potential attractions are countered by the unwelcoming attitude of the security and political forces, low wages, language difficulties and, even more so, the lack of a diaspora community to link up with. Until a thorough rethinking of EU migration policies comes into being or the Union's external frontiers are pushed somewhere else, the hostile reception given to migrants in Croatia is unlikely to change. Moreover, Croatia's long and tortuous border risks it being relegated to its role in the 16th to 18th centuries in the Hapsburg Empire, of being a *Militärgrenze*, a military frontier, where normality and the rule of law are sacrificed in order to protect the tranquillity of what lies behind – in exchange for dubious economic or political benefits. Afghan migrants, trying to move from Turkey towards central and western Europe, are faced with a series of countries displaying varying policies and attitudes, from outright hostility and violence to *laissez-faire* and opportunism. Such inconsistency en route continues well beyond the Balkans for the many among the transit population aiming at destinations further afield, such as France, Germany or the UK. Theirs is not an experience of moving from the wild 'jungle' to the lawful 'city' – the Dari and Pashto word used by migrants, *paytakht*, 'at the throne's feet', conjures even more the idea of law and order. Rather, the experience of those travelling through the Western Balkan route amounts to a rough introduction of what they will encounter deeper into the European Union, a set of migration laws and policies which are unclear and uneven from one country to another. Edited by Jelena Bjelica and Kate Clark (...)10" (eigen marking)

November 2023 vermeldde nieuwswebsite Frans24 het hiernavolgende aangaande vluchtelingen in Kroatië als volgt (stuk 2):

"Rights Croatia cracks down on migrants as Europe beefs up border checks Bregana (Croatia) (AFP) – It took Croatia years to finally enter into Europe's passport-free travel zone that promised to ease access for other European nationals travelling to the country and boost its tourism-driven economy. But less than a year since its border crossings with European Union peers were dismantled, temporary checks have been reintroduced amid a surge in illegal migration across the region. Neighbouring Slovenia re-introduced checks along its borders last month, following similar moves by Italy and other EU countries. "People ask themselves what kind of fence could stop these people who passed so many frontiers and countries," said Perica Matijevic, the head of the Krnjak municipality near Croatia's border with Bosnia that has been a hot-spot for crossings. Matijevic, who referred to a registration camp for incoming migrants that is being prepared in the area, is not alone in his weariness. Locals in the scarcely populated area complain that groups of migrants -- almost all of whom are young men -- moving through the area have only increased anxieties. "One should feel safe in his own house but migrants pass through our yards ... there were thefts, it's not pleasant," said economics student Sara Matijevic from the village of Dugi Dol, close to where the camp will open. 'Like animals' Croatia, which guards one of EU's longest external land borders, has long

been a magnet for illegal migrants hoping to enter the bloc. Over the years, the country gained an infamous reputation for fiercely patrolling its borders, leading to accusations that its authorities used violence to push back EU-bound refugees. In 2021, Zagreb was forced to admit as much following the publication of an investigation by major European media outlets that uncovered alleged systematic targeting of refugees by special units in Croatia, Greece and Romania. Migrants said little has changed. Atefa, a 29-year-old Afghan refugee who did not provide her surname for security reasons, said Croatian police treated her and eight fellow migrants "like animals". Along with forcing them to collect garbage and pouring water in their shoes, officers groped women and made obscene noises, she told AFP. "My breasts are still hurting me ... and they did all that with a smile," Atefa said from a camp in Bosnia's Bihac. Like many Afghans, Atefa left the war-torn country two years ago as the Taliban seized control following years of conflict. The ongoing humanitarian crisis in Afghanistan along with a massive earthquake in Turkey and Syria in February and renewed unrest in the Middle East has left many fearing that the surge in illegal migration will continue. At the Bregana-Obrezje crossing, one of Croatia's 73 former land border posts with other EU countries, travellers and residents said that the temporary checks were necessary. "I don't mind border controls ... it all goes smoothly," said Visnja Krajnovic, a retired economist from Bregana, who said she sees migrants on a daily basis in her hometown along the Slovenian border. Stripped and beaten Last year, nearly half of the more than 300,000 EU-bound migrants used the so-called Balkans route, the highest number since the 2015-2016 refugee crisis, according to the bloc's border surveillance agency Frontex. During the first 10 months this year nearly 100,000 migrants relied on the route with almost 63,000 -- notably Afghans, followed by Turks, Moroccans and Pakistanis -- crossing illegally into Croatia, official figures show. The number represents a 73 percent jump compared with the same period last year. This year a total of 2,559 persons reported violent pushbacks to Bosnia from Croatia, mirroring figures from 2022, according to the Danish Refugee Council. But rights groups warn that violence against refugees will likely increase as security is beefed up across Croatia's borders. For Raz Mohammad Saifi, 21, the years-long sojourn from his native Afghanistan to the Croatian border has been an arduous and sometimes violent journey that has seen him travel overland from Turkey to Bosnia. After entering Croatia, Saifi said he was assaulted by police. "When the police caught us, they stripped and searched us, took our mobile phones, money, shoes," Saifi told AFP, saying police also sicced dogs on him and others before forcing the group to cross a river back into Bosnia. Residents from the border village of Trzac gave Saifi and four others clothes and shoes before an aid group organised the men's transport to a nearby camp. Despite the beatings, Saifi has refused to give up on his dream of living in France, while stressing that he and others meant no harm to locals who remained fearful of migrants. "If I wanted to be a criminal, if I was willing to kill, I would have stayed in Afghanistan," he said.¹¹ (eigen markering)

Het bovenvermelde nieuwsartikel maakt onmiskenbaar duidelijk dat het politiegeweld in Kroatië op geen enkele wijze is afgenomen. In de praktijk blijft dit een voortdurend patroon. De verklaringen van de Kroatische overheid over het respecteren van de mensenrechten komen op geen enkele manier overeen met de werkelijke situatie.

De DVZ vermeldt in de bestreden beslissing verder als volgt (zie bestreden beslissing – stuk 1 p.3): (...)

Hieruit blijkt duidelijk dat er geen individueel onderzoek is uitgevoerd naar de situatie van de terugname van verzoeker. Uit de bestreden beslissing blijkt niet dat Kroatië duidelijk heeft aangegeven dat zij de asielpprocedure van verzoeker verder zullen afhandelen, met de vereiste garanties zoals vastgelegd in artikel 3 van het EVRM, artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Dublin Verordening III en de Kwalificatierichtlijnen. Hiermee geeft Kroatië ook niet aan dat het beginsel van non-refoulement wordt gerespecteerd. Bovendien blijkt uit de voorgaande objectieve bronnen dat pushbacks ook worden toegepast op Dublin-terugkeerders. Zo vermeldde NV Reliefweb dienaangaande als volgt: "Most Afghans AAN spoke to were convinced they had not applied for asylum in Croatia, although they had given their fingerprints to the European Asylum Dactyloscopy Database (Eurodac). According to the Dublin Regulation, once a person is identified by the Croatian police, their asylum request is up to Croatia to process, because it was their EU country of entry, even if they do not afterwards complete their application there.[7] They are also be liable to be sent back to Croatia, if they travelled on to another EU member state. The readmission of Dublin cases to Croatia is a relatively frequent instance, and actually one on the rise since Croatia's accession to Schengen, especially by countries with big volumes of Afghan asylum seekers, such as Switzerland. The phenomenon led a group of Croatian NGOs to travel to Bern in mid-June to meet the Swiss Secretary of State for Migration to advocate for a stop to the practice. They cited the lack of sufficient capacity in their country's reception system for accommodating refugees (read about the delegation in the Swiss press). Being sent back, of course, does not necessarily prevent migrants from trying to travel west again and apply for asylum elsewhere. (...)12 "

Verder, blijkt uit het onderzoek van de objectieve bronnen aangaande Kroatië dat de aankondigingen van de Kroatische overheid niet overeenkomst met de werkelijk situatie aangaande vluchtelingen in Kroatië. Dit blijkt o.a. zeer duidelijk uit het jaarlijkse rapport aangaande Asielzoekers van de Europese Unie, zijnde *Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union van 2023*. Hieruit blijkt derhalve aangaande Dublin-terugkeerders het hiernavolgende: "Access to the asylum procedure and non-refoulement The situation at the Croatian border (see Section 4.1) was at the focus of several appeals in many EU+ countries in the context of the Dublin procedure. For example, the Belgian CALL ordered the suspension of transfers to Croatia in several cases due to inadequate material reception conditions and a possible risk of refoulement.³³⁹ The Croatian Ministry of the Interior signalled that the Dublin Procedure Department did not receive an official revocation of transfers from Belgium to Croatia. The ministry added that as of December 2022, an individual guarantee is submitted to Belgium for applicants who accepted through the Dublin procedure, with each response accepting responsibility to examine the request for international protection. Dublin returns to Croatia did continue throughout 2022. The Federal Administrative Court (FAC) in Switzerland annulled SEM's transfer decision of two applicants to Croatia, noting that the authority had not sufficiently clarified the facts of the case which are relevant for the determination of the state responsible for the asylum applications. In addition, the applicants substantiated in a credible manner their detention and acts of torture by police officers at the border, while SEM had based its decision on old reports to conclude that there were no systemic flaws in Croatia's asylum system. At the beginning of 2023, FAC noted that it is highly probable that unlawful removals constitute a regular practice in Croatia, but for Dublin transfers, it was not a primary concern whether it was extremely difficult for an applicant to reach the Croatian territory. The court underlined that there was no indication that Dublin returnees to Croatia were being unlawfully removed despite expressing their wish to apply for international protection. The Croatian Ministry of the Interior added that Dublin returnees are issued a certificate of registration after they express their intention to apply for international protection, and they are instructed to report to the reception facility in Zagreb (families with children are transported to the facility in an official vehicle without a police label). The Dutch Council of State cancelled several transfers to Croatia (for example, of an applicant from Egypt and an applicant from Algeria), noting that various sources and reports indicated that the risk of pushbacks existed for third-country nationals transferred to Croatia from other Member States. The court also noted that there was clear evidence of pushbacks at the border and the Dutch authorities could no longer assume that Croatia complies with its international obligations toward third-country nationals. Thus, Dutch authorities could no longer transfer applicants to Croatia based on the Dublin III Regulation without further investigation on whether the country complies with the requirements of the ECHR, Article 3. The Croatian Ministry of the Interior shared that a non-paper was sent to the Dutch authorities about the situation of nationals of Egypt and Algeria and it expressed the possibility of providing individual guarantees for transferred applicants for international protection, if requested. The authorities underlined in the non-paper their conviction that the Dublin III Regulation is implemented fully and consistently, and that applicants' rights are protected in accordance with EU and national legislation and international obligations. Similarly, in Germany, the Regional Administrative Courts of Freiburg, Hanover and Stuttgart annulled transfers to Croatia. All courts mentioned the recent incidents of pushbacks as an indication of a risk of treatment contrary to the ECHR, Article 3 and the Charter of Fundamental Rights of the EU, Article 4, and noted systemic deficiencies in the asylum and reception systems. The Stuttgart court highlighted that applications from persons who were transferred back under the Dublin III Regulation were treated as subsequent ones, and there was a risk that the applicants were denied a substantive examination of the merits of their asylum claim and, thus, were not offered adequate protection against refoulement. Nevertheless, other courts – like the Regional Administrative Courts of Ansbach, Leipzig³⁴⁰ and Hannover³⁴¹ – decided that there are no systemic flaws in the Croatian asylum system. (...)13 "

Uit het voorgaande rapport blijkt dat de Kroatische overheid alle eerder vermelde gevallen bagatelliseert, de ernst van de situatie niet erkent en zelfs stelt dat ze hierover nooit enige informatie hebben ontvangen van de Belgische overheid.

De Nederlandse rechtbank Den Haag heeft dan ook zeer terecht eind juni 2023 als volgt geoordeeld (Rb. Den Haag, 22-06-2023, nr. NL23.12963 & NL23.12964(stuk 3):

"6.5 De rechtbank constateert dat de informatie waar verweerder zich op baseert in tegenspraak is met wat de hoogste bestuursrechter op grond van openbare bronnen heeft geconcludeerd over de feitelijke situatie in Kroatië. De pushbacks die volgens de hoogste bestuursrechter al geruime tijd, op grote schaal en dieper vanuit het Kroatische grondgebied plaatsvinden, worden in het geheel ontkend door de Kroatische autoriteiten. De rechtbank kan zich dan ook niet aan de indruk onttrekken dat de situatie in de brief van de Kroatische autoriteiten van 15 november 2022 anders wordt voorgedaan dan het is. Het onderscheid dat verweerder in het bestreden besluit (opnieuw) aanbrengt tussen Dublinclaimanten en

andere asielzoekers kan niet gebaseerd worden op deze brief van de Kroatische autoriteiten, nu zij zelf juist benadrukken dat Dublinclaimanten hetzelfde worden behandeld als andere asielzoekers. De rechtbank brengt hierbij in herinnering de overweging van de hoogste bestuursrechter dat overgedragen Dublinclaimanten zich (net als andere asielzoekers) in beginsel vrij kunnen bewegen op het grondgebied van Kroatië¹¹. De rechtbank overweegt dat de daadwerkelijke situatie in Kroatië voor Dublinclaimanten bepalend is. De door eiseres overgelegde informatie weerspreekt de door verweerder gestelde gunstige situatie en biedt in ieder geval geen grond voor de conclusie dat uitgesloten kan worden dat ook Dublinclaimanten slachtoffer kunnen worden van pushbacks. Zo heeft eiseres brieven overgelegd van Vluchtelingenwerk Nederland, die verwijzen naar diverse informatiebronnen waaruit – kort gezegd – blijkt dat er nog steeds sprake is van (soms gewelddadige) pushbacks. (...)14 ” (eigen onderlijning)

Gelet op het voorgaande is het dus realistisch aan te nemen dat ook Dublin-terugkeerders slachtoffer kunnen worden van gewelddadige pushbacks van de Kroatische politie. Bovendien wordt er in de bestreden beslissing uitdrukkelijk vermeldt dat een terugname op grond van artikel 20(5) impliceert dat Kroatië zich hierbij NIET verantwoordelijk verklaart voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkenen (zie bestreden beslissing – stuk 1 p.3)

Toegang tot een eerlijke en efficiënte asielprocedure zoals omschreven in het non-refoulementprincipe is dan ook een absolute vereiste. Als dit niet zou kunnen worden gegarandeerd dan zou het verwijderen van verzoeker naar Kroatië een schending betekenen van artikel 3 EVRM, artikel 4 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 33 Vluchtelingenconventie, artikel 3 Dublin Verordening III en artikel 21 Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU.

Verder, heeft de DVZ in casu eveneens het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden, daar hij geen rekening heeft gehouden met voormelde objectieve bronnen aangaande situatie van Kroatië.

De DVZ heeft derhalve geen diepgaand onderzoek gevoerd aangaande non-refoulementprincipe.

De DVZ verwijst naar het lidmaatschap van Kroatië in de Europese Unie en het feit dat Kroatië ook de vluchtelingenconventie van Genève van 28 juli 1951 heeft onderschreven. Dit om vervolgens onjuist te kunnen besluiten dat er geen reden is om aan te nemen dat de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van verzoeker in Kroatië minder waarborgen zou bieden dan in België.

De DVZ gaat hiermee kort door de bocht. Het EHRM heeft duidelijk gesteld dat wederzijds vertrouwensbeginsel (zoals in Dublinsysteem) wordt weerlegd wanneer er zwaarwegende gronden worden aangetoond die aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker om internationale bescherming bij verwijdering een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of onmenselijke behandeling (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland, par. 104). Ook het Hof van Justitie onderschrijft het belang van het wederzijds vertrouwensbeginsel maar heeft ook benadrukt dat de overdracht van verzoekers om internationale bescherming in het kader van het X Dublinsysteem in bepaalde omstandigheden onverenigbaar kan zijn met artikel 4 van het Handvest.

De DVZ dient derhalve te allen tijde met het nemen van maatregelen zoals verwijderen van een vluchteling het non-refoulementprincipe te onderzoeken. Het kan niet simpelweg worden aangenomen dat een lidstaat die de Vluchtelingenconventie van Genève heeft onderschreven alle garantie zou bieden van het non-refoulementprincipe.

Gelet op het voorgaande kan dus eveneens worden aangenomen dat de DVZ zijn verplichting om zijn beslissing op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding niet heeft nagekomen. Er werd dus door de DVZ bij het nemen van de bestreden beslissing geen rekening gehouden met de recente objectieve bronnen aangaande huidige situatie van vluchtelingen in Kroatië.

Aldus, kan worden gesteld dat gelet op de verklaringen van verzoeker en de aangehaalde objectieve bronnen het begin van bewijs door verzoeker werd geleverd en dat dus het verwijderen van verzoeker naar Kroatië een schending en/of minstens een reëel risico van schending van artikel 3 EVRM, artikel 4 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 33 Vluchtelingenconventie, artikel 3 Dublin Verordening III, artikel 21 Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU, artikelen 2 en 3 van de Wet 29 juli 1991 aangaande uitdrukkelijke motivering bestuurshandelingen, 62 Vreemdelingenwet en zorgvuldigheidsplicht inhoudt.”

Beoordeling

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet hebben betrekking op de formele motiveringsplicht (cf. RvS 21 oktober 2003, nr. 124.464). Deze heeft tot doel de bestuurde in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid haar beslissing heeft genomen, zodat hij kan beoordelen of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. Voornoemde artikelen verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze (RvS 6 september 2002, nr. 110.071; RvS 21 juni 2004, nr. 132.710).

De Raad stelt vast dat het bestreden overdrachtsbesluit op duidelijke wijze de overwegingen in rechte en in feite weergeeft die hebben geleid tot dit besluit. De inhoud verschaft verzoeker het genoemde inzicht en laat hem aldus toe de bedoelde nuttigheidsafweging te maken. De gemachtigde heeft zo, onder meer, duidelijk gemotiveerd dat, met verwijzing naar artikel 51/5 van de Vreemdelingenwet en artikel 20, lid 5 van de Dublin III-verordening, verzoeker op grond van een terugnameakkoord met de Kroatische overheden dient te worden overgedragen aan Kroatië. Hij licht toe dat verzoekers vingerafdrukken reeds werden geregistreerd in Kroatië op 11 oktober 2023 naar aanleiding van het indienen van een verzoek om internationale bescherming.

Hij verduidelijkt nog dat het terugnameakkoord op grond van artikel 20, lid 5 van de Dublin III-verordening impliceert dat de Kroatische overheden het onderzoek tot vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming zullen verderzetten en afronden en dat verzoeker in afwachting van dit onderzoek als verzoeker om internationale bescherming in Kroatië gemachtigd zal zijn er te verblijven en de door de wet voorziene bijstand en opvang zal verkrijgen. Er wordt verder zeer uitvoerig gemotiveerd waarom volgens de gemachtigde bij overdracht aan Kroatië geen sprake is van een reëel risico op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest, waarbij wordt geduid enerzijds waarom, rekening houdende met verzoekers verklaringen, volgens de gemachtigde geen redenen op individuele gronden blijken voor een dergelijk risico en anderzijds waarom evenmin sprake is van structurele tekortkomingen in de procedure voor internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen in Kroatië die tot een dergelijk risico zouden leiden. Er wordt gemotiveerd aan de hand van verschillende relevante en gezaghebbende stukken of rapporten die handelen over de situatie van verzoekers om internationale bescherming en/of Dublinterugkeerders in Kroatië.

Nu zowel concreet wordt ingegaan op de eigen verklaringen van verzoeker als rekening wordt gehouden met concrete en objectieve landeninformatie inzake de behandeling van verzoekers om internationale bescherming en Dublinterugkeerders in Kroatië kan verzoeker niet worden gevolgd in zijn standpunt dat louter sprake zou zijn van een stereotiepe motivering.

De voorziene motivering stelt verzoeker op voldoende wijze in staat om te begrijpen op welke overwegingen in rechte en in feite het bestreden overdrachtsbesluit is gestoeld, derwijze dat hij er zich in rechte tegen kan verdedigen.

Een schending van de formele motiveringsplicht zoals vervat in de voormelde wetsbepalingen wordt prima facie niet aannemelijk gemaakt.

In de mate dat verzoeker aangeeft niet akkoord te kunnen gaan met de motieven die aan het bestreden overdrachtsbesluit ten grondslag liggen, wordt het middel onderzocht vanuit het oogpunt van de materiële motiveringsplicht.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht niet bevoegd zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de administratieve overheid. De Raad is bij de uitoefening van zijn wettelijk toezicht enkel bevoegd om na te gaan of deze overheid bij haar beoordeling is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet onredelijk tot haar besluit is gekomen (cf. RvS 7 december 2001, nr. 101.624; RvS 28 oktober 2002, nr. 111.954).

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt daarnaast in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit impliceert dat de beslissing dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de overheid onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en ervoor te zorgen dat de

feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk worden onderzocht, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen (RvS 22 november 2012, nr. 221.475).

Verzoeker betoogt dat zijn overdracht aan Kroatië een reëel risico inhoudt op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het EU-Handvest, en dat om deze reden België zich bevoegd had moeten verklaren voor de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming. Op dit punt heeft volgens hem geen correcte en zorgvuldige beoordeling plaatsgevonden.

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat "*Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.*" Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van verzoeker (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie vaste rechtspraak EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 96).

Hierbij moet benadrukt worden dat ook in het kader van het EVRM het vermoeden waarop het systeem van de Dublinverordening is gebaseerd, met name dat de voor overdracht aangezochte lidstaat de fundamentele rechten neergelegd in het EVRM zal eerbiedigen – dit is het wederzijds vertrouwensbeginsel – niet onweerlegbaar is (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland, par. 103). Dit vermoeden wordt volgens het EHRM weerlegd wanneer, zoals de vaste rechtspraak luidt, er zwaarwegende gronden worden aangetoond die aannemelijk maken dat de betrokken asielzoeker bij verwijdering een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of onmenselijke behandeling (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland, par. 104). Wanneer lidstaten de Dublin-verordening toepassen, moeten zij derhalve nagaan of de voor overdracht aangezochte lidstaat een procedure voor internationale bescherming hanteert waarin voldoende waarborgen zijn voorzien om te voorkomen dat wie verzoekt om internationale bescherming, op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze, wordt verwijderd naar zijn land van herkomst zonder een beoordeling in het licht van artikel 3 van het EVRM van de risico's waaraan hij aldaar kan worden blootgesteld (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 342).

Volgens vaste rechtspraak van het EHRM inzake artikel 3 van het EVRM dienen de gevreesde slechte behandelingen en omstandigheden in het land van terugkeer een minimum niveau aan hardheid en ernst te vertonen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (EHRM 26 oktober 2000, Grote Kamer, nr. 30210/96, Kudla v. Polen, par. 91-92; EHRM 21 januari 2011, Grote Kamer, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 219-220). De beoordeling van het vereiste minimumniveau aan hardheid en ernst is relatief en afhankelijk van alle omstandigheden van het individueel geval, zoals de duur van de behandeling en de fysieke of mentale gevolgen ervan, alsook, desgevallend, het geslacht, de leeftijd en de gezondheidstoestand van het slachtoffer (Zie EHRM 15 juli 2002, nr. 47095/99, Kalashnikov v. Rusland, par. 95; EHRM 21 januari 2011, Grote Kamer, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 219). Een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM kan betrekking hebben op de fysieke integriteit, de morele integriteit en de menselijke waardigheid (EHRM 21 januari 2011, Grote Kamer, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 220).

Om te beoordelen of de verzoeker een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, dienen de voorzienbare gevolgen van een gedwongen terugkeer van de verzoeker naar Kroatië te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan zijn geval (zie EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 99 (c)).

Wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, hecht het EHRM vaak belang aan de informatie, vervat in de recente verslagen afkomstig van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens zoals Amnesty International of van overheidsbronnen (zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 347 en 348; EHRM 5 juli 2005, Said/Nederland,

§ 54; EHRM 26 april 2005, Müslim/Turkije, § 67; EHRM 15 november 1996, Chahal/Verenigd Koninkrijk, §§ 99-100). Het EHRM heeft eveneens geoordeeld dat een eventualiteit van slechte behandelingen wegens een instabiele conjunctuur in een land op zich niet leidt tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM (zie: EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk, § 111) en dat, wanneer de bronnen waarover het beschikt, een algemene situatie beschrijven, de specifieke beweringen van een verzoekende partij in een geval moeten worden gestaafd door andere bewijselementen (zie: EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 9; EHRM 28 februari 2008, Saadi/Italië, § 131; EHRM 4 februari 2005, Mamatkulov en Askarov/Turkije, § 73; EHRM 26 april 2005, Müslim/Turkije, § 68).

Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan zijn geval, moet de verzoeker over de materiële mogelijkheid beschikken om deze omstandigheden te gepasten tijde te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 366). Het komt de verzoeker toe om een begin van bewijs te leveren van zwaarwegende gronden die aannemelijk maken dat hij bij verwijdering naar het land van bestemming zal worden blootgesteld aan een reëel risico op onmenselijke behandeling (zie EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 99, punt (b) en RvS 20 mei 2005, nr. 144.754).

Ook op de gemachtigde rust, bij het nemen van een verwijderingsbeslissing of overdrachtsbesluit, de plicht om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te verrichten van gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 293 en 388).

Het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, waarvan de Dublin III-verordening deel uitmaakt, berust op wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten. Er wordt dan ook in eerste instantie uitgegaan van een sterk vermoeden dat de behandeling van asielzoekers in elke lidstaat in overeenstemming is met de eisen van het Handvest, met het Verdrag van Genève en met het EVRM.

Het Hof van Justitie heeft evenwel benadrukt dat de overdracht van asielzoekers in het kader van het Dublinsysteem in bepaalde omstandigheden onverenigbaar kan zijn met het verbod van artikel 4 van het Handvest. Zo is het niet uitgesloten dat de werking van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden kan ondervinden. Het Hof heeft geoordeeld dat een asielzoeker een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van dat artikel zou lopen in het geval van overdracht aan een lidstaat waarvan ernstig moet worden gevreesd dat het systeem van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor asielzoekers er tekortschieten. Op grond van het in dat artikel neergelegde verbod mogen de lidstaten dus geen overdracht aan een lidstaat verrichten in het kader van het Dublinsysteem wanneer zij niet onkundig kunnen zijn van het bestaan van dergelijke tekortkomingen in die lidstaat (HvJ 21 december 2014, gevoegde zaken C411/10 en 493/10).

Artikel 3.2, tweede lid, van de Dublin III-verordening bepaalt daarom het volgende:

“Indien het niet mogelijk is een verzoekster over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoeksters in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.”

Verder heeft het Hof van Justitie bevestigd dat zelfs indien niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, een asielzoeker slechts kan worden overgedragen in het kader van de Dublin III-Verordening in omstandigheden waarin het uitgesloten is dat die overdracht een reëel en bewezen risico inhoudt dat de betrokkene wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest. Dit vereist een onderzoek naar individuele elementen die een overdracht in de weg staan (cf. HvJ 16 februari 2017, C-578/16 PPU).

Verzoeker betoogt dat er momenteel in Kroatië geen eerlijke en efficiënte asielprocedure beschikbaar is en hij er een reëel risico loopt op miskennis van het non-refoulementbeginsel en op pushbacks. Hij citeert hiervoor uitgebreid uit een rapport van Human Rights Watch van mei 2023, een artikel op de VN-website: Reliefweb OCHA van 11 oktober 2023 en een nieuwsartikel van Frans24 van november 2023. Hierin is

sprake van blijvende vaststellingen van pushbacks en collectieve uitzetting door de Kroatische grenspolitie naar Bosnië en Herzegovina en van politiegeweld.

Uit het uitvoerig gemotiveerde overdrachtsbesluit blijkt evenwel dat de gemachtigde de te verwachten gevolgen van de geplande overdracht van verzoeker aan Kroatië diepgaand heeft onderzocht en een uitgebreid onderzoek heeft gevoerd naar een eventuele schending van de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU-Handvest. De gemachtigde komt tot de conclusie dat bij overdracht van verzoeker deze artikelen niet worden geschonden, noch omwille van structurele tekortkomingen in de procedure voor internationale bescherming of in de opvang- en onthaalvoorzieningen in Kroatië, noch op individuele gronden.

De gemachtigde heeft hierbij rekening gehouden met de verklaringen van verzoeker die hij heeft afgelegd tijdens zijn Dublininterview en steunde zich bij de beoordeling verder op het « Asylum Information Database – Country Report: Croatia – 2022 update », laatste update op 26 juni 2023 (hierna: het AIDA-rapport), een rapport van Amnesty International van 2019 met als titel, « *Pushed to the edge- violence and abuse against refugees and migrations along the Balkans route* », een publicatie van de Kroatische ombudsvrouw van 25 juli 2019, een Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie met het oog op de volledige toepassing van het Schengenacquis door Kroatië van 22 oktober 2019, het jaarverslag van juli 2022 van een onafhankelijk controlemechanisme dat werd ingesteld door de Kroatische autoriteiten en dat moet toezien op het werk van de grenspolitie met betrekking tot migratie en het recht op internationale bescherming in Kroatië, de conclusies van het LIBE-rapport van 10 oktober 2022 opgesteld door een Europarlementslid, rapporteur voor de toetreding van Kroatië tot de Schengenzone, en een schrijven van 3 november 2022 van het Directoraat Immigratie, Burgerschap en Administratieve Zaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, gericht aan de Dienst Vreemdelingenzaken waarin algemene garanties worden gegeven aangaande het non-refoulementbeginsel voor aan Kroatië overgedragen personen. Bij zijn onderzoek is de gemachtigde ook heel concreet ingegaan op de verontrustende meldingen van pushbacks en geweld door de Kroatische (grens)politie, zoals deze zijn terug te vinden in verschillende rapporten en media. Hij heeft op gemotiveerde wijze toegelicht waarom volgens hem verzoeker geen reëel risico loopt op de behandelingen waarvan sprake.

De gemachtigde wijst op het proces van toetreding van Kroatië tot de Schengenzone en de opvolging door de Commissie in de voorbije jaren wat betreft de vooruitgang die Kroatië heeft gemaakt met het oog op de volledige toepassing van het Schengenacquis, waarbij de Commissie naging of de behandeling van migranten en verzoekers om internationale bescherming bij de controle van de grenzen in overeenstemming was met het EU-Handvest en het internationale recht. Hij wijst erop dat de Kroatische regering instemde met de ontplooiing van een onafhankelijk controlemechanisme dat toeziet op het werk van de grenspolitie met betrekking tot migratie en het recht op internationale bescherming en dat dit mechanisme sinds juni 2021 actief is en in juli 2022 een eerste jaarverslag uitbracht. Hij stelt dat het jaarverslag weliswaar een aantal aanbevelingen formuleert, maar ook stelt dat er in politiekantoren aan de grens geen onregelmatigheden inzake het recht op internationale bescherming en de toegang tot de procedure voor internationale bescherming werden vastgesteld. Volgens het verslag worden verzoeken om internationale bescherming in de politiekantoren aan de grens ontvangen en geregistreerd in overeenstemming met artikel 6 van de Procedurerichtlijn. Evenmin werden gevallen van collectieve uitzetting van vreemdelingen vastgesteld. Nog wijst de gemachtigde op een bevestiging van het Directoraat Immigratie, Burgerschap en Administratieve Zaken van het Kroatische Ministerie van Binnenlandse zaken van 3 november 2022 dat Kroatië het non-refoulementbeginsel zal eerbiedigen.

De gemachtigde benadrukt daarnaast dat « *de situatie van de betrokkene geheel anders is dan die van verzoekers aan de grens die voorwerp zijn van « push backs » en teruggedrijving* ». *De betrokkene zal namelijk worden overgedragen aan Kroatië als een verzoeker die onder de bepalingen van Verordening 604/2013 [valt] nadat de Kroatische instanties daartoe hun akkoord verleenden* ».

Hij geeft aan dat verzoeker naar Kroatië zal terugkeren in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en aanspraak zal kunnen maken op de aan deze hoedanigheid verbonden rechten. Hij benadrukt nog dat « *[i]n het akkoord van 03/01/2024 wordt gegarandeerd dat het verzoek om internationale bescherming van betrokkene zal plaatsvinden overeenkomstig de nationale wetgeving en verplichtingen verbonden aan de EU- en internationale wetten.* »

Vervolgens wijst de gemachtigde er ook op dat het AIDA-rapport stelt dat er geen aanwijzingen zijn dat personen die in het kader van de Dublin III-verordening aan Kroatië worden overgedragen problemen ondervinden om toegang te verkrijgen tot de procedure voor het verwerven van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen.

De gemachtigde oordeelde vervolgens:

« Het AIDA-rapport vermeldt dat verscheidene NGO's hun bezorgdheid hebben geuit over pushbacks door de Kroatische politie aan de grens. Deze praktijk bleef in 2022 een van de voornaamste problemen binnen het Kroatische asielsysteem (AIDA, pp. 25-27). We wensen in dit verband te benadrukken dat het rapport vermeldt dat in Kroatië een onafhankelijk orgaan opgericht werd in de zomer van 2021 om de situatie aan de grens te controleren (AIDA, p. 33). De activiteiten van dit orgaan omvatten 20 aangekondigde en onaangekondigde bezoeken aan o.a. politiebureaus en de grensovergangen met Bosnië-Herzegovina, Montenegro en Servië, evenals aan opvangcentra voor verzoekers om internationale bescherming, om de behandeling van illegale migranten en verzoekers om internationale bescherming door de politie te monitoren. We ontkennen niet dat het gebruik van geweld door de politie het voorwerp uitmaakt van kritiek en in een poging de buitengrenzen te controleren en illegale grensoverschrijdingen te vrijdelen soms disproportioneel is volgens bepaalde opinies. We willen in dit verband echter benadrukken dat de situatie van de betrokkene geheel anders is dan die van verzoekers aan de grens die voorwerp zijn van 'push backs' en teruggedrijving. De betrokkene zal namelijk worden overgedragen aan Kroatië als een verzoeker die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 [valt] nadat de Kroatische instanties daartoe hun akkoord verleenden. De betrokkene zal naar Kroatië terugkeren in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en aanspraak kunnen maken op de aan die hoedanigheid verbonden rechten.

In het Amnesty International Rapport « Pushed to the edge- violence and abuse against refugees and migrations along the Balkans route » van 2019 (toegevoegd aan het administratief dossier) wordt wel degelijk melding gemaakt van pushbacks en mistoestanden op grote schaal aan de grens met Bosnië maar het betreft hier niet de personen die via de Dublin III-verordening worden getransfereerd, noch andere personen aan wie reeds de toegang tot de asielprocedure werd verleend, het betreft inbreuken op de internationale verplichtingen van Kroatië door de ordediensten aan de grens ten aanzien van personen aan wie de toegang tot het grondgebied en de toegang tot de procedure voor internationale bescherming wordt ontzegd. Ook de Kroatische ombudsvrouw Lora Vidović is zich bewust van het probleem en publiceerde op 25.07.2019 een aan haar gerichte anonieme brief over de mistoestanden in het kader van haar bevoegdheid om in laatste instantie bij toepassing van artikel 19 van de ombudsman wetgeving het publiek te informeren over mistoestanden waarin ze onvoldoende of geen reactie krijgt vanuit de bevoegde instanties (toegevoegd aan het administratief dossier). Ook uit deze publicatie leren we dat het in hoofdzaak gaat over acties ten aanzien van groepen van personen die nog geen toegang kregen tot de procedure voor een verzoek tot internationale bescherming, het akkoord tot terugname van Kroatië impliceert dat betrokkene toegang zal krijgen tot de procedure indien hij dat zelf wenst. Er is in hoofd van betrokkene geen risico op persoonlijke blootstelling aan mishandeling door de politie op de grens met Bosnië en indien betrokkene wel het slachtoffer zou worden van mishandeling kan betrokkene binnen Kroatië met zijn klacht terecht bij diverse instanties waaronder de ombudsvrouw en specifieke NGO's zoals o.m. Amnesty International die zich van de mistoestanden bewust zijn en, zo blijkt uit het boven vernoemd rapport, ook binnen de opvangstructuren voor asielzoekers actief zijn.»

De gemachtigde besluit dat er actueel geen grond is om vast te stellen dat de procedure voor internationale bescherming en de structuren betreffende opvang en bijstand aan verzoekers om internationale bescherming in Kroatië actueel worden gekenmerkt door systeemfouten waardoor Dublin-terugkeerders systematisch een risico zouden lopen op behandelingen in strijd met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU-Handvest.

Verzoeker citeert in hoofdzaak uitgebreid uit recente rapporten en persartikelen die gewag maken van blijvende pushbacks en vormen van politiegeweld, voornamelijk in het grensgebied tussen Kroatië en Bosnië en Herzegovina. Met deze problematiek werd evenwel door de gemachtigde rekening gehouden en hierbij heeft hij er terecht op gewezen dat verzoeker niet zonder meer kan verwijzen naar de situatie aan de buitengrenzen van Kroatië, nu de situatie van Dublin-terugkeerders niet zomaar kan worden gelijkgesteld met de situatie van migranten en verzoekers om internationale bescherming die via de buitengrenzen trachten om het Kroatische grondgebied te betreden. Niettegenstaande de vermeldingen in het AIDA-rapport inzake pushbacks en politiegeweld aan de buitengrenzen, zoals deze ook zijn terug te vinden in de door verzoeker aangehaalde rapporten en nieuwsberichten, maakt dit rapport waar het specifiek ingaat op de situatie van personen die op grond van de Dublin III-verordening worden overgedragen aan Kroatië (p. 53) geen gewag van concrete gevallen van personen die na overdracht aan dat land zouden zijn geconfronteerd met pushbacks of vormen van politiegeweld. Anders dan de raadvrouw ter zitting benadrukt, toont verzoeker niet concreet aan dat hij als zogenaamde Dublin-terugkeerder te maken zal krijgen met de door hem aangehaalde problemen. Het AIDA-rapport wijst er op dat Dublin-terugkeerders in beginsel geen problemen ondervinden om na overdracht toegang te krijgen tot de procedure voor internationale bescherming.

Er moet worden benadrukt dat verzoeker niet via een van de buitengrenzen naar Kroatië moet reizen, maar hij overeenkomstig de Dublin III-verordening via een luchthaven zal worden overgedragen, bovendien na uitdrukkelijk terugnameakkoord van de Kroatische overheden. Het AIDA-rapport wijst er in dit verband op dat Dublin-terugkeerders in principe worden opgehaald op de luchthaven van Zagreb en worden geplaatst in een opvangcentrum voor verzoekers om internationale bescherming, waar zij een eerste medisch onderzoek ondergaan (p. 53).

Nog blijkt trouwens dat de Kroatische autoriteiten bij hun terugnameakkoord individuele garanties hebben gegeven. Het gaat om garanties die verzoeker persoonlijk betreffen, in het kader van zijn terugname met toepassing van artikel 20, lid 5 van de Dublin III-verordening. Dit betekent dat het verzoek om internationale bescherming nog hangende is en dat Kroatië nog niet definitief heeft bepaald welke lidstaat verantwoordelijk is voor dit verzoek. De Kroatische autoriteiten garanderen dat zij het verzoek om internationale bescherming van verzoeker overeenkomstig hun nationale wetgeving en hun Europeesrechtelijke en internationale wettelijke verplichtingen zullen behandelen, wat de bescherming tegen non-refoulement omvat.

Ook al maken de recente rapporten en artikelen die verzoeker voorlegt nog steeds gewag van ontoelaatbare behandelingen van verzoekers om internationale bescherming aan de buitengrenzen van Kroatië met schrijnende getuigenissen, gaat verzoeker met zijn betoog voorbij aan de specifieke situatie waarin hij zich na terugkeer naar Kroatië zal bevinden. In tegenstelling tot wat verzoeker tracht voor te houden, leest de Raad weliswaar nergens in de door hem aangehaalde rapporten of artikelen dat er sprake is van pushbacks van Dublin-terugkeerders naar Bosnië-Herzegovina of andere buurlanden of dat er sprake is van slechte behandelingen door de Kroatische ordediensten van Dublin-terugkeerders. Verzoeker stelt in het verzoekschrift: *“Bovendien blijkt uit de voorgaande bronnen dat pushbacks ook worden toegepast op Dublin-terugkeerders. Zo vermeldde NV Reliefweb dienaangaande als volgt: [...]”* Het citaat dat verzoeker vervolgens aanhaalt heeft weliswaar betrekking op Dublin-terugkeerders naar Kroatië maar nergens wordt aangehaald dat die terugkeerders vervolgens zonder onderzoek van hun verzoek naar de buitengrens zouden worden gebracht en vervolgens teruggedreven naar een derde land en dit citaat heeft geenszins betrekking op pushbacks. Evenmin kon dit uit de voorgaande bronnen worden afgeleid. Verzoeker citeert ook een erg uitgebreid stuk uit het tweede rapport van VN Reliefweb OCHA, zonder aan te duiden welke passage dan wel op Dublin-terugkeerders van toepassing zou zijn. Een groot deel van het citaat dat verzoeker aanhaalt uit dit rapport heeft overigens betrekking op de situatie in Servië, hetgeen in casu irrelevant is. Nog minder wordt er in de voorgelegde informatie melding gemaakt van een gevestigde praktijk die erin zou bestaan dat Dublin-terugkeerders na hun overdracht door een andere lidstaat aan Kroatië (hetgeen per vliegtuig gebeurt) worden uitgewezen naar een niet-EU-buurland zonder enig onderzoek van hun verzoek om internationale bescherming of zonder dat werd nagegaan welke lidstaat daadwerkelijk verantwoordelijk is voor het verzoek om internationale bescherming. Dit klemt in casu des te meer nu er in het geval van verzoeker individuele garanties werden verleend door de Kroatische autoriteiten. Verzoeker toont op geen enkele wijze aan dat er in dergelijke omstandigheden alsnog een reëel risico is dat hij wordt onderworpen aan een pushback of een collectieve uitwijzing en de Kroatische autoriteiten zouden handelen in strijd met de door hen gegeven individuele garanties.

Er blijkt ook niet dat verzoeker in dit verband dienstig kan verwijzen naar een uitspraak van de rechtbank van Den Haag in Nederland van 22 juni 2023, waarin wordt verwezen naar eerdere uitspraken van 13 april 2022 van de Nederlandse Raad van State dat er serieuze aanknopingspunten waren dat overgedragen Dublinclaimanten in Kroatië het risico lopen op pushbacks en nader onderzoek nodig was en waarin de rechtbank van Den Haag oordeelde dat het bestuur nog steeds onvoldoende motiveerde dat wat Kroatië betreft kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Zelfs daargelaten het gegeven dat deze uitspraak van de rechtbank van Den Haag noch de gemachtigde noch de Raad bindt, moet worden opgemerkt dat deze uitspraak achterhaald is doordat de Nederlandse Raad van State in zijn uitspraak 202303599/1/V3 van 13 september 2023 oordeelde dat het bestuur *« zich terecht op het standpunt [heeft] gesteld dat hij op basis van de bevindingen uit het door hem verrichte onderzoek voor Kroatië uit mag gaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. De vreemdeling legt niet uit waarom hij desondanks een reëel risico loopt op een met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling bij overdracht aan Kroatië »*. In zijn arrest wijst de Raad van State onder meer op de algemene garanties die de Kroatische overheid thans geeft.

De kritiek dat de gemachtigde er niet zonder meer van kan uitgaan dat Kroatië het verzoek om internationale bescherming daadwerkelijk zal behandelen is verder niet dienstig. Uit het bestreden besluit blijkt immers dat de gemachtigde wel degelijk in rekening heeft genomen dat de Kroatische autoriteiten

de terugname hebben aanvaard op grond van artikel 20, lid 5 van de Dublin III-verordening. Hieromtrent wordt het volgende toegelicht: « Een terugname op grond van artikel 20(5) impliceert dat Kroatië de betrokkene terugneemt, zich hierbij niet verantwoordelijk verklaart voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkene, maar de werkzaamheden tot vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van dit verzoek, zal verder zetten en afronden. Dit betekent dat de Kroatische instanties de verantwoordelijkheid mogelijk bij een andere lidstaat zullen leggen of zullen besluiten dat zijzelf volgens de bepalingen van Verordening 604/2013 verantwoordelijk zijn voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de betrokkene. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Kroatië in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen. »

In dit verband kan nog worden verwezen naar de volgende overwegingen van het HvJ in zijn arrest van 2 april 2019 in de gevoegde zaken C-582/17 en C-583/17:

« 47 Artikel 20, lid 5, van dezelfde verordening bepaalt met name dat het van toepassing is op een persoon die in een lidstaat een verzoek om internationale bescherming indient na zijn eerste, in een andere lidstaat ingediende verzoek te hebben ingetrokken tijdens de procedure tot bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek.

48 Deze bepaling impliceert dus dat een verzoeker die de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin hij zijn eerste verzoek heeft ingediend formeel ervan op de hoogte heeft gebracht dat hij – voordat de procedure is afgerond – afstand wenst te doen van zijn verzoek, voor de afronding van die procedure desalniettemin naar die eerste lidstaat zal kunnen worden overgebracht.

49 Een overdracht met dat doel naar die eerste lidstaat moet a fortiori mogelijk zijn in een situatie waarin een verzoeker, voordat de procedure tot bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek is afgerond, deze eerste lidstaat heeft verlaten zonder de bevoegde autoriteit van deze lidstaat te informeren over het feit dat hij afstand van zijn verzoek wenst te doen, en waarin die procedure in deze lidstaat dus nog steeds loopt.

50 Zoals de Finse regering en de Commissie ter terechtzitting hebben aangevoerd, dient derhalve te worden aangenomen dat artikel 20, lid 5, van de Dublin III-verordening eveneens van toepassing is in een dergelijke situatie, daar het verlaten door een persoon van het grondgebied van een lidstaat waarin hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, voor de toepassing van deze bepaling moet worden gelijkgesteld met een impliciete intrekking van dat verzoek. »

Vervolgens stelde het Hof in ditzelfde arrest vast dat « de betrokken bevoegde autoriteiten in de in artikel 23, lid 1, en artikel 24, lid 1, van de Dublin III-verordening bedoelde gevallen niet verplicht zijn om, voordat zij een terugnameverzoek bij een andere lidstaat indienen, op grond van de bij deze verordening vastgestelde verantwoordelijkheidscriteria [...], te bepalen of deze laatste lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek » en « dat in de in artikel 20, lid 5, van de Dublin III-verordening bedoelde gevallen een mogelijke overdracht dus in beginsel zal kunnen plaatsvinden zonder dat de verantwoordelijkheid van de aangezochte lidstaat voor de behandeling van het verzoek vooraf is vastgesteld » (overwegingen 80 en 81).

Verzoeker maakt op dit punt geen motiverings- of zorgvuldigheidsgebrek aannemelijk.

Blijkens het gehoorverslag gaf verzoeker op geen enkele wijze aan dat hij persoonlijk werd onderworpen aan een pushback door de Kroatische politiediensten of dat ten aanzien van hem enig geweld werd gepleegd teneinde hem te verhinderen het Kroatische grondgebied te betreden en/of een verzoek om internationale bescherming in te dienen. Verzoeker heeft in zijn Dublingehoor bij de gemachtigde geen probleem met de Kroatische autoriteiten aangehaald maar stelde enkel dat hij wenste dat België zijn verzoek om internationale bescherming zou onderzoeken aangezien zijn schoonbroer in België woont. Verzoeker gaat evenwel in het geheel niet in op deze persoonlijke reden in zijn verzoekschrift.

Verder bevat het AIDA-rapport ook objectieve informatie inzake de opvangsituatie in Kroatië en kan de Raad niet vaststellen dat de gemachtigde onterecht heeft geoordeeld dat ter zake geen systeemfouten blijken of dat er sprake zou zijn van ontoelaatbare opvangomstandigheden die het minimum niveau aan hardheid en ernst vertonen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen.

Verzoeker betwist verder niet dat hij tijdens het persoonlijk onderhoud in het kader van de Dublinprocedure verklaarde in goede gezondheid te zijn en dat hij tijdens deze procedure geen attesten of andere elementen aanbracht die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende zijn gezondheid een overdracht aan Kroatië zouden verhinderen. Ook thans brengt hij geen concrete stukken aan die een begin van bewijs kunnen vormen dat hij mentale of andere gezondheidsklachten heeft of dat hij als

verzoeker om internationale bescherming op specifieke gronden een bijzonder kwetsbaar profiel heeft dat een bijkomende zorg of omkadering vereist. Aldus brengt verzoeker geen concrete elementen naar voor die alsnog kunnen wijzen op enig reëel risico in de zin van artikel 3 van het EVRM die onterecht niet in rekening zijn gebracht.

Gelet op wat voorafgaat, blijkt niet dat de gemachtigde op onzorgvuldige of ondeugdelijk gemotiveerde wijze heeft besloten dat de overdracht aan Kroatië geen reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest met zich meebrengt, noch op individuele gronden noch omwille van structurele tekortkomingen in de procedure voor het verkrijgen van internationale bescherming of de opvangvoorzieningen in Kroatië. Een schending van deze artikelen, of van artikel 3 van de Dublin III-verordening, van artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag of artikel 21 van de Kwalificatierichtlijn kan dan ook niet worden vastgesteld.

Verzoeker kan op het eerste gezicht niet overtuigen dat de gemachtigde bij het nemen van het bestreden overdrachtsbesluit is uitgegaan van onjuiste feitelijke gegevens of dat hij hierbij op onzorgvuldige of kennelijke onredelijke wijze tot zijn beoordeling is gekomen. Een schending van de materiële motiveringsplicht of van het zorgvuldigheidsbeginsel wordt prima facie niet aangetoond.

Nu verzoekers enig middel niet ernstig is, is niet voldaan aan de tweede cumulatieve voorwaarde. Dit volstaat om de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te verwerpen.

3. Kosten

Met toepassing van artikel 39/68-1, §5, derde en vierde lid van de Vreemdelingenwet zal de beslissing over het rolrecht of over de vrijstelling ervan, in een mogelijke verdere fase van het geding worden getroffen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijf februari tweeduizend vierentwintig door:

mevr. A. MAES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. M. HEIRBAUT,

Toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. HEIRBAUT

A. MAES